

ÁRSREIKNINGUR

2018

Efnisyfirlit

Áritun og skýrsla stjórnar og forstjóra	1
Áritun óháðs endurskoðanda	3
Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu	5
Efnahagsreikningur	6
Yfirlit um eigið fé	7
Yfirlit um sjóðstreymi	8
Skýringar	9
Aðrar upplýsingar - óendurskoðað	
Yfirlýsing um stjórnarhætti	36

Áritun og skýrsla stjórnar og forstjóra

Ársreikningur Borgunar hf. fyrir árið 2018 er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningssskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu, viðbótarkröfur í lögum um ársreikninga og lögum um fjármálafyrirtæki þar sem við á.

Borgun hf. er fjármálafyrirtæki, með starfsleyfi sem lánastofnun, er starfar á sviði greiðslumiðlunar og sérhæfir sig í færsluhirðingu fyrir seljendur og útgáfupjónustu við útgefendur greiðslukorta. Félagið er dótturfélag Íslandsbanka hf. og er ársreikningur félagsins hluti af samstæðureikningi bankans.

Borgun hf. eignaðist allt hlutfélag í B-Payment Szolgaltato Zrt. á árinu. B-Payment samstæðan er með starfsemi í Ungverjalandi, Tékklandi, Slóvakíu og Króatíu. Borgun hf. gerir ekki samstæðureikning þar sem það er sjálft hluti af samstæðureikningi Íslandsbanka hf.

Stjórn setur félaginu áhættustefnu. Félagið hefur skilgreint áhættuþætti í rekstri sem eru útlánaáhætta, markaðsáhætta, rekstraráhætta og lausafjáráhætta og fjallað er um nánar í skýringu 22. Hjá félaginu starfar áhættustjóri sem hefur það hlutverk að meta og hafa eftirlit með áhættu sem að félaginu kann að steðja.

Í lok árs 2018 var tekin ákvörðun um að segja upp viðskiptasamböndum við seljendur sem ekki rúmast innan nýrrar áhættustefnu félagsins. Stjórn og stjórnendur telja að það muni vera félaginu til hagsbóta til framtíðar og setja þar með langtímahagsmuni frammar skammtímasjónarmiðum. Með kaupum á B-Payment samstæðunni hefur félagið styrkt stöðu sína á erlendum mörkuðum þar sem stjórnendur telja vera töluverða vaxtarmöguleika á þjónustu við seljendur sem rúmast innan áhættustefnu félagsins.

Samkvæmt rekstrarreikningi var tap ársins 2018 1.079,2 milljónir króna sem skýrist fyrst og fremst af hratt minnkandi tekjum af erlendum viðskiptum hjá seljendum sem selja vöru og þjónustu eingöngu yfir internetið. Auk þess má rekja lægri hreinar þjónustutekjur til aukins kostnaðar umfram tekjur af innlendri færsluhirðingu sem skýrist fyrst og fremst drætti í innleiðingu á nýjum lögum um lækun milligjalda. Að síðustu má nefna að hreinar þjónustutekjur hafa lækkað vegna neikvæðrar framlegðar af stórum erlendum seljenda sem félagið tók í viðskipti undir lok árs 2017.

Samkvæmt efnahagsreikningi nema eignir félagsins 28,4 milljörðum króna og bókfært eigið fé í árslok er 6,3 milljarðar króna. Samkvæmt lögum um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002 skal lágmarks eigið fé félagsins vera 1.501 milljónir króna, sjá nánar skýringu 21. Eiginfjárlutfall sem reiknað er samkvæmt lögum um fjármálafyrirtæki er 23,4% en lágmarkshlutfall samkvæmt lögum er 8%. Markmið félagsins er að á hverjum tíma skuli eiginfjárlutfall félagsins ekki fara undir 20%. Stjórn félagsins leggur til að enginn arður verði greiddur til hluthafa á árinu 2019.

Á árinu störfuðu að meðaltali hjá félaginu 148 starfsmenn, 58% konur og 42% karlar og námu laun og launatengd gjöld samtals 2.039,9 milljónum króna. Í lok árs voru með forstjóra 12 starfandi forstöðumenn og framkvæmdastjórar og var hlutfallið þannig að 33% voru konur og 67% karlar. Í stjórn félagsins eru fimm aðalmenn og tveir til vara. Kynjahlutföll stjórnar eru þannig að aðalmenn eru 60% karlar og 40% konur. Kynjahlutföll varamanna í stjórn eru 50% konur og 50% karlar.

Umfjöllun um málaferli er í skýringu 24 um óvissar skuldir í ársreikningnum.

Áritun og skýrsla stjórnar og forstjóra, frh.

Samkvæmt samþykktum félagsins nam hlutfé félagsins 441 milljón króna að nafnverði í lok ársins og voru hluthafar í félaginu 45 í upphafi árs en 44 í lok árs. Hluthafar eru eftirfarandi:

Íslandsbanki hf.	63,47%
Eignarhaldsfélagið Borgun slf.	32,48%
BPS ehf.	2,00%
Vetragil ehf.	0,96%
P 126 ehf.	0,15%
Fasteignafélagið Auðbr. 17 ehf.	0,14%
Kæjukot ehf.	0,14%
Björgvin Áskelsson	0,08%
Bergþóra K. Ketilsdóttir	0,07%
Ingimundur Sigurpálsson	0,05%
Aðrir hluthafar (34 talsins)	0,45%

Samkvæmt bestu vitneskju stjórnar og forstjóra er ársreikningur félagsins í samræmi við alþjóðlega reikningskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og er það álit stjórnar og forstjóra að ársreikningurinn gefi glögga mynd af eignum, skuldum og fjárhagsstöðu 31. desember 2018, rekstrarafkomu félagsins og breytingum á handbæru fé á árinu 2018.

Jafnframt er það álit stjórnar og forstjóra að ársreikningurinn og skýrsla stjórnar geymi glöggt yfirlit um þróun og árangur í rekstri félagsins, stöðu þess og lýsi helstu áhættuþáttum og óvissu sem félagið býr við.

Stjórn Borgunar hf. og forstjóri staðfesta hér með ársreikning félagsins fyrir árið 2018 með undirritun sinni.

Reykjavík, 30. janúar 2019

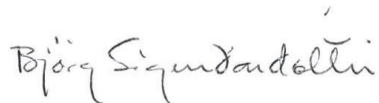
Elín Jónsdóttir

Ari Daníelsson

Halldór Kristjánsson

Björg Sigurðardóttir

Óskar Veturliði Sigurðsson

Forstjóri:

Sæmundur Sæmundsson

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og hluthafa Borgunar hf.

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Borgunar hf. fyrir árið 2018. Ársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning og yfirlit um heildarafkomu, efnahagsreikning, yfirlit um eigið fé, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningssskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu félagsins á árinu 2018, efnahag þess 31. desember 2018 og breytingu á handbæru fé á árinu 2018, í samræmi við alþjóðlega reikningssskilastaðla, eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu, viðbótarkröfur í lögum um ársreikninga og lögum um fjármálafyrirtæki þar sem við á.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðanda. Við erum óháð Borgun hf. í samræmi við alþjóðlegar siðareglur fyrir endurskoðendur (IESBA Code) og viðeigandi settar siðareglur á Íslandi og höfum uppfyllt önnur ákvæði þeirra. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Ábyrgð stjórnar og forstjóra á ársreikningnum

Stjórn og forstjóri bera ábyrgð á gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningssskilastaðla, eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu, viðbótarkröfur í lögum um ársreikninga og lögum um fjármálafyrirtæki þar sem við á. Stjórn og forstjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber stjórn og forstjóra að meta rekstrarhæfi Borgunar hf. og eftir því sem við á, skýra frá þeim atriðum sem varða rekstrarhæfið og notkun forsendunnar um áframhaldandi rekstrarhæfi, nema ætlunin sé að leysa upp fyrirtækið eða hætta starfsemi þess, eða ef enginn annar raunhæfur valkostur er í stöðunni.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar. Nægjanleg víska er mikil víska, en ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær, einar og sér eða samanlagðar, gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins.

Áritun óháðs endurskoðanda

Við endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggjum við á faglegri dómgreind og beitum ávallt faglegri tortryggni. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

- * Við greinum og metum hættur á verulegum skekkjum í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnu og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur fallið í sér samsæri, skjalafals, misvísandi framsetningu ársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.
- * Við öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits félagsins.
- * Við metum hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- * Við ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þurfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun okkar. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi félagsins.
- * Við metum í heild sinni hvort framsetning og uppbygging ársreikningsins, þ.m.t. innihald og skýringar, gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum.

Við upplýsum stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem koma upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti sem fram koma við endurskoðunina, eftir því sem við á.

Við höfum einnig lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur siðareglna um óhæði og upplýst um öll tengsl eða önnur atriði sem raunhæft er að ætla að gætu mögulega haft áhrif á óhæði okkar og eftir því sem við á, til hvaða varúðarráðstafana við höfum gripið til að tryggja óhæði okkar.

Skýrsla um innihald skýrslu stjórnar

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita samkvæmt lögum.

Reykjavík, 30. janúar 2019

Ásbjörn Björnsson
löggiltur endurskoðandi

Ernst & Young ehf.
Borgartúni 30
105 Reykjavík

Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu árið 2018

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

Rekstrarreikningur

Hreinar vaxtatekjur	Skýr.	2018	2017
Vaxtatekjur		1.015.738	1.201.432
Vaxtagjöld		(26.490)	(23.967)
	6	<u>989.248</u>	<u>1.177.465</u>
Hreinar þjónustutekjur			
Þjónustutekjur	7	9.233.347	9.684.426
Þjónustugjöld		(8.206.264)	(6.916.306)
		<u>1.027.083</u>	<u>2.768.121</u>
Tekjur af fjáreignum og aðrar tekjur			
Hreinar tekjur af fjáreignum	8	17.929	75.373
Hreinn gjaldeyrismunur		(19.924)	193.937
Aðrar tekjur		2.542	9.543
Áhrif dóttur- og hlutdeildarféлага	15	14.003	0
		<u>14.551</u>	<u>278.853</u>
Hreinar rekstrartekjur		2.030.882	4.224.439
Rekstrargjöld			
Laun og launatengd gjöld	9	(2.039.856)	(2.087.292)
Annar rekstrarkostnaður		(1.137.754)	(1.507.986)
Afskriftir	17	(134.733)	(122.383)
		<u>(3.312.343)</u>	<u>(3.717.661)</u>
Virðisrýrnun útlána og annarra eigna	11, 13	(78.232)	(81.433)
Hagnaður (tap) fyrir skatta		(1.359.693)	425.345
Tekjuskattur	12	280.525	(75.166)
Hagnaður (tap) ársins		(1.079.169)	350.179
Önnur heildarafkoma			
Rekstrarliðir færðir beint á eigið fé:			
Hrein virðisbreyting á gangvirði	14	<u>579.725</u>	<u>443.448</u>
Heildarafkoma ársins		(499.444)	793.627

Efnahagsreikningur 31. desember 2018

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

	Skýr.	2018	2017
Eignir			
Handbært fé		14.466.106	18.659.918
Kröfur á lánastofnanir		890.372	390.679
Kröfur á alþjóðleg kortafyrirtæki		2.849.464	3.080.807
Tryggingar vegna alþjóðlegra kortafyrirtækja		1.234.498	1.090.907
Útlán til viðskiptavina	13	3.998.983	4.089.890
Fjáreignir á gangvirði í gegnum rekstrarreikning	14	394.210	997.604
Fjáreignir á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu	14	1.842.132	1.262.407
Dóttur- og hlutdeildarfélag	15	319.259	80.398
Óefnislegar eignir	16	129.013	130.080
Varanlegir rekstrarfjármunir	17	1.082.885	1.160.359
Tekjuskattsinneign	12	210.846	0
Aðrar eignir	18	1.019.998	710.396
Eignir samtals		28.437.766	31.653.447
Skuldir			
Skuldir við seljendur		20.746.041	23.561.920
Lántaka	19	405.043	383.093
Tekjuskattsskuldbinding	12	0	65.580
Ógreiddir reiknaðir skattar	12	0	18.676
Aðrar skuldir	20	942.992	799.585
Skuldir samtals		22.094.077	24.828.854
Eigið fé			
Hlutfé		441.017	441.017
Yfirverðsreikningur		56.806	56.806
Bundnir eiginfjárreikningar		124.258	110.254
Gangvirðisreikningur		983.703	403.978
Óráðstafað eigið fé		4.737.907	5.812.538
Eigið fé samtals	21	6.343.690	6.824.593
Eigið fé og skuldir samtals		28.437.766	31.653.447

Yfirlit um eigið fé

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

Breytingar á eigin fé 2017

	Hlutafé	Yfirverðs- reikningur	Aðrir bundnir eiginfjár- reikningar	Óráðstafað eigið fé	Samtals
Eigið fé 1/1	441.017	56.806	70.784	10.162.377	10.730.984
Afkoma ársins.....	0	0	0	350.179	350.179
Hrein virðisbreyting á gangvirði.....	0	0	443.448	0	443.448
Greiddur arður til hluthafa (10,657 kr. á hlut)	0	0	0	(4.700.018)	(4.700.018)
Eigið fé 31/12	441.017	56.806	514.232	5.812.538	6.824.593

Breytingar á eigin fé 2018

	Hlutafé	Yfirverðs- reikningur	Aðrir bundnir eiginfjár- reikningar	Óráðstafað eigið fé	Samtals
Eigið fé 1/1	441.017	56.806	514.232	5.812.538	6.824.593
Afkoma ársins.....	0	0	0	(1.079.169)	(1.079.169)
Hlutdeild í hagnaði dótturfélaga	0	0	14.003	(14.003)	0
Hrein virðisbreyting á gangvirði	0	0	579.725	0	579.725
Upptaka á nýjum reikningsskilastöðlum	0	0	0	18.541	18.541
Eigið fé 31/12	441.017	56.806	1.107.960	4.737.907	6.343.690

Aðrir bundnir eiginfjárreikningar greinast þannig í lok árs:

	2018	2017
Gangvirðisreikningur	983.703	403.978
Lögbundinn varasjóður	110.254	110.254
Hlutdeild í hagnaði dótturfélaga	14.003	0
	1.107.960	514.232

Yfirlit um sjóðstreymi 2018

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

Rekstrarhreyfingar	Skýr.	2018	2017
Hagnaður (tap) ársins.....		(1.079.169)	350.179
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:			
Tap (hagnaður) af sölu á varanlegum rekstrarfjármunum		4.372	(655)
Virðisrýrnun útlána	11	78.232	81.433
Afskriftir	16, 17	134.733	122.383
Hreinn gjaldeyrismunur		19.924	(193.937)
Hreinar vaxtatekjur	6	(989.248)	(1.177.465)
Matsbreyting og söluhagnaður á fjáreignum á gangvirði	8	(4.866)	(65.456)
Tekjuskattsinnæign/-skuldbinding, breyting		(276.427)	54.559
Áhrif dóttur- og hlutdeildarfélaga	15	(14.003)	0
Rekstrarhreyfingar samtals		(2.126.451)	(828.959)
Kröfur á lánastofnanir, breyting		(475.659)	215.892
Útlán, breyting		70.965	(31.532)
Kröfur á alþjóðakortafyrirtæki, breyting		231.343	(921.791)
Aðrar eignir, breyting		(492.942)	64.870
Viðskiptareikningar og aðrar skuldir, breyting		(2.779.125)	(3.439.417)
Breyting rekstrartengdra eigna og skulda samtals		(3.445.417)	(4.111.977)
Innheimtar vaxtatekjur		991.704	1.209.035
Greidd vaxtagjöld		(23.266)	(8.585)
Greiddir skattar	12	(18.676)	(415.306)
Handbært fé til rekstrar		(4.622.106)	(4.155.791)
Fjárfestingarhreyfingar			
Seldar (keyptar) fjáreignir á gangvirði		725.629	280.292
Keypt í dótturfélagi/hlutdeildarfélagi		(171.713)	(35.818)
Keyptir varanlegir rekstrarfjármunir	16, 17	(70.430)	(232.715)
Seldir varanlegir rekstrarfjármunir	16, 17	9.865	5.800
Fjárfestingarhreyfingar		493.351	17.559
Fjármögnunarhreyfingar			
Greiddur arður til hluthafa		0	(4.700.018)
Lántaka, breyting	19	18.726	239.183
Fjármögnunarhreyfingar		18.726	(4.460.836)
Lækkun á handbæru fé		(4.110.029)	(8.599.068)
Handbært fé í ársbyrjun		18.659.918	26.052.838
Gengismunur vegna handbærs fjár		(83.782)	1.206.148
Handbært fé í lok ársins		14.466.106	18.659.918
Fjárfestingar og fjármögnun án greiðsluáhrifa:			
Eftirfarandi liðir koma ekki fram í sjóðstreyminu:			
Kaup í dótturfélagi		(53.144)	0
Skuld vegna kaupa í dótturfélagi		53.144	0

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

1. Starfsemi

Borgun hf. er með aðsetur á Íslandi og eru höfuðstöðvar þess að Ármúla 30, Reykjavík. Félagið er dótturfélag Íslandsbanka hf., sem er með aðsetur að Hagasmára 3, 201 Kópavogi og er ársreikningur félagsins hluti af samstæðureikningi bankans.

Tilgangur félagsins er að reka alhliða greiðslumiðlun, markaðsstarf vegna greiðslumiðla, hvort sem þeir eru gefnir út í nafni félagsins eða af öðrum með leyfi félagsins, að veita viðtöku færslum frá seljendum og annast uppgjör við þá, svo og að tengjast öðrum greiðslumiðlunarkerfum, innlendum og erlendum. Ennfremur þjónusta við útgefendur greiðslumiðla, lánastarfsemi í formi neytendalána, innheimtustarfsemi, rekstur umboðsskrifstofu, m.a. fyrir erlend greiðslumiðlunarfélög og annar skyldur rekstur.

2. Grundvöllur reikningsskila

2.1 Yfirlýsing um að alþjóðlegum reikningsskilastöðlum sé fylgt

Ársreikningur Borgunar hf. er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS - International Financial Reporting Standards) eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu, viðbótarkröfur í lögum um ársreikninga og lögum um fjármálafyrirtæki þar sem við á.

Þar sem félagið er hluti af samstæðu Íslandsbanka hf. hefur verið ákveðið að nýta sér undanþágu skv. IFRS 10 (4. gr.) og 3. mgr. í 69 gr. laga nr. 3/2006 og útbýr félagið ekki samstæðureikning.

Sömu reikningsskilaaðferðum, framsetningu og aðferðum við útreikning hefur verið beitt við gerð þessa ársreiknings að undanskildri innleiðingu IFRS 9 og 15.

Í tengslum við upptöku IFRS 9 og 15 var samanburðartölum ekki breytt. Því eru samanburðartölur ekki að fullu samanburðarhæfar við upplýsingar í ársreikningi félagsins vegna 2018.

Ársreikningurinn var samþykktur af forstjóra og stjórn félagsins þann 30. janúar 2019.

2.2 Nýir reikningsskilastaðlar

Félagið hefur tekið upp alla alþjóðlega reikningsskilastaðla, breytingar á þeim og túlkanir sem Evrópusambandið hefur staðfest og hafa tekið gildi frá og með reikningsárinu sem hófst 1. janúar 2018 og eiga við um starfsemi þess. Félagið hefur ekki tekið upp staðla, breytingar á stöðlum eða túlkanir sem hafa verið gefin út og taka gildi 1. janúar 2019 og síðar, en heimilt er að taka upp fyrr. Félagið hefur tekið upp, í fyrsta skipti, IFRS 9 Fjármálagerningar og IFRS 15 Tekjur af samningum við viðskiptavini. Staðlarnir tóku gildi 1. janúar 2018.

Áhrif á reikningsskilin af upptöku IFRS 9 staðalsins voru þau að afskriftarreikningur útlána lækkaði um 23,2 millj. kr., skattaáhrif breytingarinnar voru 4,6 millj. kr. og nam því hækkun á eigin fé 18,5 millj. kr. Við gildistöku breyttist aðferðafræði við virðisrýmun krafna. Í stað þess að einskorða matið við liðna atburði er lögð áhersla á að meta vænt tap af framtíðar fjárflæði og líkum á vanefndum. Einnig er tekið tillit til efnahagsþróunar. Staðallinn hefur ekki áhrif á flokkun fjáreigna né fjárskulda hjá félaginu. Sjá einnig skýringu 3.

IFRS 15 lýsir reikningshaldslegri meðferð á færslu tekna vegna sölu á vörum og þjónustu til viðskiptavina. Meginregla IFRS 15 er sú að samkvæmni skal vera á milli þess tímabils sem tekjufærsla á sér stað og þess tíma sem þjónustan er veitt. Áhrif á reikningsskilin af upptöku IFRS 15 staðalsins voru óveruleg.

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

IFRS 16 Leigusamningar: Staðallinn tekur gildi 1. janúar 2019. Staðallinn kemur í stað núgildandi reglna um leigusamninga og innleiðir eitt leigusamningslíkan fyrir leigutaka. Í því felst að leigutaki færir í efnahagsreikning nýtingarrétt að leigueign, sem endurspeglar rétt hans til að nýta undirliggjandi eign, og leiguskuld, sem endurspeglar skuldbindingu vegna framtíðarleigugreiðslna. Leigutaki færir í rekstrarreikning afskriftir af nýtingarétti leigueignar og vaxtagjöld af leiguskuld. Valkvæðar undanþágur frá þessu líkani eru hins vegar að finna í staðlinum vegna skammtímaleigusamninga og leigusamninga þar sem verðmæti leigueignar er óverulegt. Borgun hf. er ekki með verulega leigusamninga og áhrif af upptöku staðalsins þann 1. janúar 2019 eru metin í kringum 5,3 m.kr. sem mun hækka varanlega fastafjármuni og leiguskuld á móti um sömu fjárhæð.

2.3 Grundvöllur matsaðferða

Ársreikningurinn er gerður eftir kostnaðarverðsaðferð að því undanskildu að fjáreignir á gangvirði í gegnum rekstur og fjáreignir á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu eru færðar á gangvirði og dótturfélög eru metin skv. hlutdeildaraðferð. Kostnaðarverð byggir almennt á gangvirði þess sem er greitt fyrir undirliggjandi eignir.

2.4 Framsetningar- og starfsrækslugjaldmiðill

Ársreikningurinn er gerður í íslenskum krónum sem er starfsrækslugjaldmiðill félagsins. Fjárhæðir eru birtar í þúsundum króna nema annað sé tekið fram.

2.5 Rekstrarhæfi

Stjórnendur hafa metið rekstrarhæfi félagsins. Það er mat þeirra að áframhaldandi rekstur félagsins sé tryggður og það sé vel í stakk búið til að mæta skuldbindingum sínum í fyrirsjáanlegri framtíð. Ársreikningurinn er því settur fram miðað við áframhaldandi starfsemi.

2.6 Breyting á flokkun efnahagsliða

Félagið hefur tekið upp eftirfarandi breytingu á framsetningu efnahagsliða frá og með 1. janúar 2018:

Félagið færir nú eign sína í hugbúnaði sem sérstakan lið í efnahag sem óefnislegar eignir. Í fyrri reikningsskilum var þessi liður meðal varanlegra rekstrarfjármuna. Áhrifin á samanburðartölur, úr ársreikningi 2017 eru þau að varanlegir rekstrarfjármunir lækka um 130 millj. kr. sem færist sem óefnislegar eignir.

Samanburðarfjárhæðum hefur verið breytt frá samþykktum ársreikningi 2017. Breytingin er vegna breyttrar flokkunar á tilteknum viðskiptareikningum. Áhrifin eru þau að kröfur á lánastofnanir hækka um 273,8 millj. kr. en útlán lækka um sömu fjárhæð.

3. Reikningshaldslegt mat

Við gerð ársreiknings þurfa stjórnendur, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla, að taka ákvarðanir, meta og draga ályktanir sem hafa áhrif á eignir og skuldir á reikningsskiladegi, upplýsingar í skýringum og tekjur og gjöld. Við mat og ályktanir er byggt á reynslu og ýmsum öðrum þáttum sem taldir eru viðeigandi og mynda grundvöll þeirra ákvarðana sem teknar eru um bókfært verð eigna og skulda sem ekki liggur fyrir með öðrum hætti.

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

Reglulega er farið yfir mat og forsendur. Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því tímabili sem þær eiga sér stað.

Við mat á virðisrýrnun útlána byggja stjórnendur mat sitt á sögulegri reynslu af eignum með svipuð áhættueinkenni og hlutlæg merki virðisrýrnunar þegar meta skal framtíðar sjóðstreymi. Aðferðafræðin og ályktanir sem notaðar eru við að meta framtíðarsjóðstreymi eru endurskoðaðar reglulega með það að markmiði að minnka muninn á milli áætlaðs taps og raunverulegs taps. Matið byggir einnig á væntri þróun á almennu efnahagsástandi í landinu, þá helst spá um atvinnuleysi og kaupmátt. Sjá nánar í skýringu 11 og 13.

Þar sem ekki er hægt að byggja mat á gangvirði fjáreigna á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu á skráðu gengi á markaði þá er matið byggt á skráðu gengi svipaðrar eignar og áætluðu núvirtu virði eignarinnar. Sjá nánar í skýringu 14.

Bókfært virði dótturfélags skiptist annars vegar í hlutdeild í eigin fé þess og yfirverðs. Á hverjum uppgjörsdegi er kannað hvort til staðar sé hlutlæg vísbending um virðisrýrnun en annars er framkvæmt virðisrýrnunarpróf að minnsta kosti á 3-5 ára fresti sem byggir fyrst og fremst á rekstrarárangri dótturfélagsins og rekstraráætlunum næstu ára. Sjá nánar í skýringu 15.

4. Reikningsskilaaðferðir

4.1 Erlendir gjaldmiðlar

Við gerð reikningsskila eru viðskipti í öðrum gjaldmiðlum en starfsrækslugjaldmiðli færð á gengi hvers viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir eru færðar miðað við skráð gengi á reikningsskiladegi. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi í lok reikningsskilatímabils. Gengismunur sem myndast er færður í rekstrarreikning, nema gengismunur vegna eignarhluta í erlendum félögum sem flokkast sem fjáreignir til sölu og eru metnir á gangvirði, en hann er færður á aðra heildarafkomu, sem hluti af gangvirðisbreytingum hlutabréfanna.

4.2 Vaxtatekjur og vaxtagjöld

Arður og vaxtatekjur

Vaxtatekjur eru færðar þegar líklegt þykir að félagið muni hafa hagrænan ávinning af þeim og unnt er að meta fjárhæð teknanna með áreiðanlegum hætti. Vaxtatekjur eru færðar eftir því sem þær falla til miðað við virka vexti. Virkir vextir eru sú ávöxtunarkrafa sem núvirðir áætlað sjóðstreymi eða tekjur yfir áætlaðan líftíma fjáreignarinnar þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignarinnar. Arður af fjárfestingum er tekjufærður á þeim degi sem úthlutun hefur verið samþykkt.

Vaxtagjöld

Vaxtagjöld eru færð í rekstrarreikning eftir því sem þau falla til miðað við virka vexti.

4.3 Þjónustutekjur og þjónustugjöld

Þjónustutekjur

Félagið veitir viðskiptavinum sínum ýmsa þjónustu sem það fær greitt fyrir. Meðal tekna eru umboðslaun og aðrar þjónustutekjur vegna kortaviðskipta auk annarra tekna. Þjónustutekjurnar eru færðar í rekstrarreikning eftir því sem þjónustan er veitt.

Þjónustugjöld

Þjónustugjöld eru að stærstum hluta milligjöld (e. interchange fees) vegna kortaviðskipta sem greidd eru útgefendum greiðslukorta og gjöld til alþjóðlegra kortasamsteypa.

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

4.4 Tekjuskattur

Frestaður tekjuskattur

Frestaður tekjuskattur stafar af tímabundnum mismun efnahagsliða í skattuppgjöri annars vegar og ársreikningi hins vegar þar sem tekjuskattsstofn félagsins er miðaður við aðrar forsendur en reikningsskil þess. Frestaður tekjuskattur miðast við gildandi skatthlutfall á reikningsskiladegi.

Tekjuskattsinnæign er metin á reikningsskiladegi og er einungis færð að því marki sem líklegt er að hún nýtist á móti skattskyldum hagnaði í framtíðinni.

4.5 Fjármálagerningar

4.5.1 *Almennt*

Borgun hf. hefur innleitt IFRS 9 Fjármálagerningar frá 1. janúar 2018. Verulegar breytingar eru á kröfum IFRS 9 í samanburði við IAS 39. Nýi staðallinn felur í sér umfangsmiklar breytingar á leiðbeiningum um flokkun og mat fjáreigna, auk þess að setja fram nýja aðferð fyrir mat á virðisrýmun fjáreigna, sem byggir á væntu tapi.

Flokkun og mat

Með upptöku IFRS 9 er tekin upp ný aðferðafræði við flokkun og mat á fjáreignum sem endurspeglar viðskiptalíkanið sem eignum og sjóðstreymiseinkennum þeirra er stýrt eftir. Flokkunin ákvarðar hvernig fjármálagerningar eru metnar við upphaflega skráningu í ársreikninginn og hvernig þeir skulu metnar eftir upphaflega skráningu. Skyld er að endurflokka fjáreignir milli flokka ef markmið viðskiptalíkana tiltekinn fjáreigna hafa breyst frá upphaflegri skráningu þeirra og ef að veruleg breyting hefur orðið á starfsemi félagsins.

Fjáreignir eru flokkaðar í þrjá meginflokka:

Fjáreignir metnar á afskrifuðu kostnaðarverði ef markmiðið er að eiga fjáreignina til gjalddaga og innheimta á tilsettum gjalddögum samningsbundnar greiðslur sem samanstanda einungis af afborgunum af höfuðstól og vöxtum.

Fjáreignir metnar á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu ef markmiðið er að eiga fjáreignina til gjalddaga og samningsbundnar greiðslur á tilsettum gjalddögum samanstanda einungis af afborgunum af höfuðstól og vöxtum, sem og sölu fjáreignar.

Fjáreignir metnar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning eru allar aðrar fjáreignir að undanskildum eignarhlutum í dótturfélögum sem færður er með hlutdeildaraðferð.

4.5.2 *Fjármálagerningar félagsins*

Handbært fé

Til handbærs fjár teljast innstæður í lánastofnunum og innlán sem eru laus innan þriggja mánaða.

Útlán til viðskiptavina og kröfur

Útlán og kröfur eru upphaflega metin á gangvirði og því næst á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta sem sýnir bókfært virði, að teknu tilliti til virðisrýmnunar vegna útlánataps. Vextir af lánum og kröfum eru færðir undir vaxtatekjur. Útreikningarnir byggja á væntu framtíðar sjóðstreymi, þ.m.t. samningsbundnu sjóðstreymi eignarinnar og öllum kostnaði sem talinn er órjúfanlegur hluti virkra vaxta. Þessi fjárhæð inniheldur einnig viðskiptakostnað, allt álag eða frádrag. Virðisrýmun er færð í samræmi við þriggja þrepa virðisrýmunarlíkanið.

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

Fjáreignir á gangvirði í gegnum rekstrarreikning

Fjárfestingar í veltufjáreignum í formi hlutabréfa, skuldabréfa og eiginfjárgerninga eru metnar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning. Breytingar á gangvirði skuldabréfa og hlutabréfa metin á gangvirði í gegnum rekstrarreikning eru skráðar á hreinar tekjur af fjáreignum að frádregnum viðskiptakostnaði.

Fjáreignir á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu

Félagið hefur flokkað tiltekna eignarhluti í öðrum félögum sem fjáreignir á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu, en þær eru fjáreignir sem eru ekki afleiður og félagið tilgreinir sem til sölu eða flokkar ekki í aðra flokka fjáreigna.

Fjáreignir á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu eru upphaflega færðar í efnahagsreikning á gangvirði að viðbættum viðskiptakostnaði sem rekja má beint til kaupa þeirra. Þær eru síðan metnar á gangvirði og gangvirðisbreytingar eru færðar á aðra heildarafkomu, þar með talinn gengismunur af eignarhlutum í erlendum félögum. Þaðan eru gangvirðisbreytingarnar færðar á sérstakan gangvirðisreikning meðal eigin fjár þar til eignirnar eru afskráðar eða rýrna að virði.

Við afskráningu fjáreignar á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu eru uppsafnaðar gangvirðisbreytingar hennar millifærðar af gangvirðisreikningi yfir á óráðstafað eigið fé. Hagnaður eða tap af eigninni er aldrei færður í rekstrarreikning.

Ákvörðun gangvirðis

Gangvirði fjáreigna og fjárskulda sem skráðar eru á virkum markaði er sama og skráð verð þeirra. Matsaðferðum er beitt á alla fjármálagerninga við útreikning á gangvirði þeirra. Fjáreign eða fjárskuld telst vera skráð á virkum markaði ef opinbert verð er fáanlegt frá kauphöll eða öðrum óháðum aðila og verðið endurspeglar raunveruleg og regluleg markaðsviðskipti á milli ótengdra aðila.

Matsaðferðir geta falið í sér að notast er við verð í nýlegum viðskiptum milli ótengdra aðila, að tekið sé mið af verðmæti annarra fjármálagerninga sem eru áþekkir þeim gerningi sem um ræðir eða stuðst við núvirt fjárstreymi eða önnur verðmatslíkön. Við beitingu matsaðferða eru allir þættir notaðir sem markaðsaðilar myndu nota við verðmat og aðferðir eru í samræmi við viðurkenndar aðferðir við að verðleggja fjármálagerninga. Félagið sannreynir reglulega matsaðferðir sínar og prófar þær með því að nota verð sem fengist hafa í viðskiptum á virkum markaði með sama gerning, án aðlagana eða breytinga, eða byggir á markaðsupplýsingum.

4.6 Dótturfélög

Dótturfélög eru þau félög sem félagið hefur yfirráð yfir fjárhags- og rekstrarstefnu. Yfirráð eru yfirleitt fyrir hendi þegar móðurfélag ræður yfir 50% eða meira af atkvæðamagni, þar á meðal mögulegum atkvæðisrétti, nema hægt sé að sýna fram á það með óyggjandi hætti að það sé ekki raunin.

Eignarhlutur í dótturfélagi er upphaflega færður á kostnaðarvirði en svo tekur bókfært virði breytingum í samræmi við hlutdeild félagsins í afkomu dótturfélagsins. Hluti bókfærðs verðs er viðskiptavild sem varð til við kaupin. Á hverjum uppgjörstigi er kannað hvort til staðar sé hlutlæg vísbending um virðisrýrnun en annars er framkvæmt virðisrýrnunarpróf að minnsta kosti á 3-5 ára fresti. Ef það hefur orðið virðisrýrnun er hún gjaldfærð meðal hlutdeildar í hagnaði eða tapi dótturfélags í rekstrarreikning.

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

4.7 Virðisrýrnun

Á reikningsskiladegi fer félagið yfir bókfært verð eigna í þeim tilgangi að kanna hvort vísbending sé um virðisrýrnun. Sé slík vísbending til staðar er endurheimtanlegt virði eignarinnar metið. Endurheimtanlegt virði fjárskapandi einingar sem eignin fellur undir er metið þegar ekki er hægt að meta endurheimtanlegt virði einstakra eigna.

Með upptöku á IFRS 9 er tekið í notkun líkan sem tekur tillit til vænts útlánataps byggt á framtíðarhorfum. Þetta er breyting frá fyrri staðli sem leyfði ekki að taka tillit til vænts taps. Þetta mun krefjast töluverðs mats á því hvernig efnahagsþættir hafa áhrif á vænt útlánatap. Vænt útlánatap endurspeglar núvirði fjárvöntunar vegna vanefnda annað hvort vegna næstu 12 mánaða eða yfir væntan líftíma fjármálagerningsins, allt frá þeim tíma sem vanefnd á sér fyrst stað.

Til að uppfylla þessar kröfur tók félagið upp nýja aðferð við mat á útlánatapi sem byggir á rauntapi ársins að teknu tilliti til helstu efnahagsstærða sem talið er að hafi áhrif á innheimtur útlánanna. Almennt byggir útreikningurinn á líkum á vanefndum, metnu tapi ef vanefnd verður og efnahagslegum þáttum.

Samkvæmt IFRS 9 verður niðurfærsla á öllum lánum vegna útlánaáhættu metin á hverjum reikningsskiladegi í samræmi við nýtt virðisrýrnunarlíkan vænts útlánataps sem byggir á þremur stigum. Niðurfærsluna skal annað hvort reikna sem 12 mánaða vænt útlánatap eða sem vænt útlánatap út líftíma eftir því á hvaða stig útlánið fellur undir.

Stig 1: Engin veruleg aukning í útlánaáhættu. Lán þar sem útlánaáhætta hefur ekki vaxið verulega frá seinasta mati fellur undir stig 1 og þar er niðurfærslan metin m.v. 12 mánaða vænt útlánatap.

Stig 2: Veruleg aukning í útlánaáhættu. Lán þar sem útlánaáhætta hefur vaxið verulega frá upphafi skráningar skal falla undir stig 2 og niðurfærsla metin m.v. tap út líftíma lánsins.

Stig 3: Lán þar sem lántaki er í verulegum vanskilum skal vera í stigi 3 og niðurfærslan skal metin sem vænt útlánatap út líftíma lánsins.

Niðurfærsla vegna útlánataps á stigum 1 og 2 kemur í stað almennrar niðurfærslu fyrir lán sem hafa ekki enn verið skilgreind sem virðisrýrð samkvæmt IAS 39, á meðan niðurfærsla vegna útlánataps á stigi 3 kemur í staðinn fyrir sérstaka og almenna niðurfærslu virðisrýrðra lána.

Hreyfingar milli stiga fara eftir því hvort að útlánaáhætta gerningsins á reikningsskiladegi hafi aukist verulega miðað við upphaflega skráningu. Til dæmis:

- Umtalsverðir fjárhagsörðugleikar lántakanda
- Samningsrof, svo sem vanskil á afborgunum eða á vöxtum eða greiðslum af höfuðstól
- Félagið veitir lántakanda af viðskiptalegum eða lagalegum ástæðum, sem tengjast fjárhags-vandræðum lántakanda, ívilnun í formi endurfjármögnunar sem annars myndi ekki koma til greina af hálfu lánveitanda
- Það er orðið líklegt að lántakandi verði gjaldþrota eða undirgangist annars konar fjárhagslega endurskipulagningu
- Virkur markaður er ekki lengur til staðar fyrir viðkomandi fjárhagslega eign vegna fjárhagslegra vandræða lántakanda
- Greinileg gögn sem benda til mælanlegrar lækkunar á áætluðu framtíðarsjóðstreymi lánaflokks frá upphaflegri færslu eignanna, þótt minnkunin verði enn ekki greind á einstakar fjáreignir í flokknum, þar á meðal óhagstæðar breytingar á greiðslustöðu lántakenda í flokknum eða almennar þjóðhagslegar eða staðbundnar efnahagsaðstæður sem tengjast eignum í flokknum.

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

Endanlegar afskriftir útlána og krafna

Útlán og kröfur eru færð sem endanlega töpuð, ýmist að hluta eða fullu, þegar engar raunhæfar líkur eru á að þau endurheimtist.

4.8 Óefnislegar eignir

Eignir eru skráðar meðal óefnislegra eigna þegar líklegt er að hagrænn ávinningur tengdur eigninni muni nýtast félaginu og hægt er að meta kostnað vegna eignarinnar með áreiðanlegum hætti. Óefnislegar eignir eru færðar á upphaflegu kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun. Óefnislegar eignir eru afskrifaðar línulega á áætluðum nýtingartíma eignarinnar.

4.9 Varanlegir rekstrarfjármunir

Eignir eru skráðar meðal varanlegra rekstrarfjármuna þegar líklegt er að hagrænn ávinningur tengdur eigninni muni nýtast félaginu og hægt er að meta kostnað vegna eignarinnar með áreiðanlegum hætti. Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á upphaflegu kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun. Kostnaðarverð varanlegra rekstrarfjármuna samanstendur af kaupverði og öllum beinum kostnaði við að koma eigninni í tekjuhæft ástand.

Afskriftir eru færðar á kerfisbundinn hátt á áætluðum nýtingartíma eignarinnar að teknu tilliti til vænts hrakvirðis. Afskriftaraðferð, áætlaður nýtingartími og hrakvirði er endurmetið að minnsta kosti árlega.

Eignir þar sem eignarréttur er bundinn öðrum samkvæmt samningi um fjármögnunarleigu eru afskrifaðar á áætluðum nýtingartíma á sama grunni og eignir með fullum eignarrétti.

Hagnaður eða tap vegna sölu varanlegra rekstrarfjármuna er mismunur söluverðs og bókfærðs verðs eigna á söludegi og er fært í rekstrarreikning. Hagnaður er færður á meðal annarra tekna en tap er fært meðal annars rekstrarkostnaðar.

4.10 Fjárskuldir

IFRS 9 gerir kröfu um að fjárskuldum sé skipað í tvo matsflokka, afskrifað kostnaðarverð og gangvirði í gegnum rekstrarreikning. Fjárskuldir félagsins eru einkum skuldir við viðskiptamenn og lán frá fjármálastofnunum. Lántaka er upphaflega færð á gangvirði að frádregnum viðskiptakostnaði. Fjárskuldir eru síðan metnar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti. Áfallnir vextir eru færðir sem hluti af bókfærðu verði lántökunnar.

Skuldbindingar

Skuldbinding er færð þegar félagið ber lagalega eða ætlaða skuldbindingu vegna liðinna atburða, líklegt er að til greiðslu komi og hægt er að meta hana á áreiðanlegan hátt. Skuldbindingar eru metnar miðað við vænt framtíðarsjóðstreymi, sem er núvirt með vöxtum fyrir skatta, þar sem vextirnir endurspeglar mat markaðarins á tímavirði peninga hverju sinni og þá áhættu sem fylgir einstökum skuldbindingum.

Fjárhagslegar ábyrgðir

Fjárhagslegar ábyrgðir eru samningar sem skuldbinda félagið til að endurgreiða tiltekna fjárhæð til handhafa ábyrgðar vegna taps sem hann verður fyrir þegar skuldari getur ekki staðið í skilum á gjalddaga í samræmi við skilmála skuldagernings.

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

5. Stórar áhættuskuldbindingar

Samkvæmt lögum um fjármálafyrirtæki nr. 161 frá 2002 eru stórar áhættuskuldbindingar skilgreindar sem skuldbinding vegna einstaks viðskiptamanns eða hóps tengdra viðskiptamanna ef hún nemur 10% eða meira af hæfu fjármagni.

Við uppgjör í færsluhirðingu til seljenda er félaginu oft nauðsynlegt að eiga umtalsverðar fjárhæðir í innstæðum hjá fjármálafyrirtækjum. Samkvæmt lögum um fjármálafyrirtæki má félagið ekki binda meira en annað hvort 25% af hæfu fjármagni fjármálafyrirtækis eða 10 milljarða kr., hvort sem nemur hærri fjárhæð. Áhættuskuldbinding gangvart fjármálafyrirtækjum skal þó aldrei vera hærri en 100% af hæfu fjármagni. Innri reglur Borgunar hf. mæla fyrir um að hámarks áhættuskuldbinding gagnvart einum aðila fari aldrei yfir 25% af hæfu fjármagni og var Borgun hf. innan þeirra marka á árinu.

Félagið fylgist með þróun mótaðilaáhættu bæði gagnvart fjármálafyrirtækjum sem og öðrum aðilum.

6. Hreinar vaxtatekjur

Hreinar vaxtatekjur félagsins greinast þannig:

Vaxtatekjur	2018	2017
Handbært fé*	520.431	696.354
Útlán til viðskiptavina*	463.423	488.625
Tryggingar vegna alþjóðlegra kortafyrirtækja	16.192	12.674
Aðrar eignir	15.692	3.779
	<u>1.015.738</u>	<u>1.201.432</u>
Vaxtagjöld		
Lántaka	11.885	13.608
Önnur vaxtagjöld	14.605	10.359
	<u>26.490</u>	<u>23.967</u>
Hreinar vaxtatekjur	<u>989.248</u>	<u>1.177.465</u>

*Vextir reiknaðir með aðferð virkra vaxta.

7. Þjónustutekjur

Þjónustutekjur greinast þannig:

	2018	2017
Færsluhirðing	6.397.584	7.214.947
Útgáfuþjónusta	2.586.593	2.201.815
Aðrar tekjur	249.170	267.664
	<u>9.233.347</u>	<u>9.684.426</u>

8. Hreinar tekjur af fjáreignum

Hreinar tekjur af fjáreignum greinast þannig:

	2018	2017
Arður af hlutabréfum	13.064	9.917
Matsbreyting hlutabréfa	4.866	65.456
	<u>17.929</u>	<u>75.373</u>

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

9. Laun og launatengd gjöld

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:

	2018	2017
Laun	1.571.068	1.609.689
Lífeyrissjóðsiðgjöld	236.486	219.131
Launatengd gjöld	232.302	258.472
	<u>2.039.856</u>	<u>2.087.292</u>
Starfsmannafjöldi:		
Meðalfjöldi starfa	148	153
Stöðugildi í árslok	143	150

9.1 Kaupaukakerfi

Kaupaukakerfi félagsins skal hvetja þá er kaupauka njóta til að vinna að vexti og arðsemi félagsins á öruggan hátt án þess að stöðugleika sé ógnað. Tryggja skal á hverjum tíma að jafnvægi sé á milli fastra launa og kaupauka og að lágmörkuð sé óhófleg áhættutaka í tengslum við launagreiðslur. Heildarskuldbinding félagsins vegna væntra kaupauka í árslok nam 9.331 þús. kr. Reglur Borgunar hf. um kaupauka uppfylla reglur Fjármálaeftirlitsins um kaupaukakerfi fjármálafyrirtækja nr. 388/2016.

	2018	2017
Greiddir kaupaukar	0	23.790

9.2 Launakjör stjórnar og stjórnenda

Laun og þóknunir til forstjóra og stjórnar greinast þannig:

	2018	2017
Sæmundur Sæmundsson, forstjóri	34.263	0
Haukur Oddsson, fv. forstjóri	24.711	45.208
Forstöðumenn og framkvæmdastjórnar (13)	270.356	262.101
Elín Jónsdóttir, stjórnarformaður	6.800	0
Erlendur Magnússon, fv. stjórnarformaður	1.680	6.655
Ari Daníelsson, stjórnarmaður	4.600	0
Halldór Kristjánsson, varaformaður stjórnar	5.410	5.115
Óskar Veturliði Sigurðsson, stjórnarmaður	5.340	4.400
Björg Sigurðardóttir, stjórnarmaður	5.340	4.400
Sigrún Helga Jóhannsdóttir, fv. varaformaður stjórnar	1.110	4.400
Varamenn stjórnar	340	326
	<u>359.951</u>	<u>332.605</u>

10. Þóknun til endurskoðenda

Þóknun til endurskoðenda greinist þannig:

	2018	2017
Endurskoðun ársreiknings	19.887	16.417
Könnun árshlutareiknings	5.832	5.812
	<u>25.719</u>	<u>22.229</u>

11. Virðisrýrnun útlána og annarra eigna

	31.12.2018	31.12.2017
Virðisrýrnun útlána á árinu	38.483	30.405
Önnur virðisrýrnun krafna á árinu	39.749	51.028
Virðisrýrnun útlána og annarra eigna skv. rekstrarreikningi	<u>78.232</u>	<u>81.433</u>

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

12. Tekjuskattur

12.1 Reiknaður tekjuskattur

Tekjuskattur er reiknaður og færður í ársreikninginn og nemur tekjufærð fjárhæð í rekstrarreikningi 280,5 millj. kr. Enginn tekjuskattur er til greiðslu á árinu 2019.

	2018	2017
Tekjuskattur til greiðslu	0	(18.676)
Breyting á tekjuskattsskuldbindingu/-inneign	280.525	(56.490)
Reiknaður tekjuskattur	<u>280.525</u>	<u>(75.166)</u>

Greining á virku skatthlutfalli

	2018		2017	
	Fjárhæð	%	Fjárhæð	%
Hagnaður (tap) fyrir skatta	(1.359.693)		425.345	
Tekjuskattur skv. gildandi skatthlutfalli	271.939	20,0%	(85.069)	20,0%
Arðstekjur undanþegnar sköttum	2.613	0,2%	1.983	-0,5%
Hlutdeildartekjur dótturfélaga	2.801	0,2%	0	0,0%
Matsbreyting / söluhagnaður hlutabréfa	0	0,0%	12.154	-2,9%
Annað	3.173	0,2%	(4.234)	1,0%
Tekjuskattur samkvæmt rekstrarreikningi	<u>280.525</u>	<u>20,6%</u>	<u>(75.166)</u>	<u>17,7%</u>

12.2 Tekjuskattsinneign / (Tekjuskattsskuldbinding)

Reiknuð tekjuskattsinneign / (tekjuskattsskuldbinding) greinist þannig:

	2018	2017
Staða 1/1	(65.580)	(11.021)
Leiðrétt frá fyrra ári	(4.098)	1.931
Reiknaður tekjuskattur ársins	280.525	(75.166)
Skattur til greiðslu vegna ársins	0	18.676
Staða 31/12	<u>210.847</u>	<u>(65.580)</u>

Tekjuskattsinneign félagsins skiptist þannig á eftirfarandi liði:

	2018
Varanlegir rekstrarfjármunir	(35.821)
Frestun gengismunar	6.842
Útlán til viðskiptavina	(3.616)
Fjáreignir á gangvirði í gegnum rekstrarreikning (framvirkir samningar)	(25.672)
Yfirfæranlegt tap	<u>269.113</u>
Tekjuskattsinneign í árslok	<u>210.846</u>

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

13. Útlán til viðskiptavina

13.1 Greining útlána til viðskiptavina

Útlán til viðskiptavina eftir lántakendum greinast þannig í árslok 2018:

	Einstaklingar	Fyrirtæki	Samtals
Útlán (Brúttó) - Stig 1	3.184.918	793.869	3.978.787
Útlán (Brúttó) - Stig 2	40.270	0	40.270
Útlán (Brúttó) - Stig 3	94.575	0	94.575
Brúttó fjárhæð útlána	3.319.763	793.869	4.113.632
Niðurfærsla - Stig 1	(20.052)	(10.734)	(30.786)
Niðurfærsla - Stig 2	(8.054)	0	(8.054)
Niðurfærsla - Stig 3	(75.809)	0	(75.809)
Heildarniðurfærsla	(103.915)	(10.734)	(114.649)
Bókfært verð	3.215.848	783.135	3.998.983
Heildarniðurfærsla sem hlutfall af heild	3,1%	1,4%	2,8%

Útlán til viðskiptavina eftir lántakendum greinast þannig í árslok 2017:

	Virðisrýð		Án sérstakrar virðisrýrnunar		Samtals
	Lán til einstaklinga	Lán til fyrirtækja	Lán til einstaklinga	Lán til fyrirtækja	
Virðisrýð útlán	75.494	0	0	0	75.494
<i>Útlán í vanskilum án sérstakrar virðisrýrnunar</i>					
Undir 30 daga vanskil	0	0	41.360	0	41.360
31-60 daga vanskil	0	0	14.969	0	14.969
61-90 daga vanskil	0	0	11.973	0	11.973
Útlán í skilum	0	0	3.246.467	818.299	4.064.766
Heildarútlán	75.494	0	3.314.768	818.299	4.208.561
Virðisrýrnun lánasafns	(53.009)	0	(49.391)	(16.273)	(118.672)
Bókfært verð	22.485	0	3.265.378	802.027	4.089.890
Heildarniðurfærsla sem hlutfall af heild					2,9%

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

13.2 Afskriftareikningur útlána og krafna

Breytingar á afskriftareikningi útlána og krafna greinast þannig árið 2018:

	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Staða 1. janúar 2018	57.606	8.992	28.897	95.496
Flutningur milli stiga	(11.901)	(1.858)	13.759	0
Afskrifað á árinu	0	0	(45.079)	(45.079)
Innborgað á árinu, áður afskrifað	0	0	25.750	25.750
Virðisrýrnun útlána og krafna á árinu	(14.919)	920	52.482	38.483
Staða 31. desember 2018	30.786	8.054	75.809	114.649

Breytingar á afskriftareikningi útlána og krafna greinast þannig árið 2017:

	Sérstakur	Almennur	Samtals
Afskriftareikningur útlána og krafna 1. janúar 2017	68.232	62.338	130.570
Afskrifað á árinu	(97.764)	0	(97.764)
Innborgað á árinu, áður afskrifað	55.461	0	55.461
Virðisrýrnun útlána og krafna á árinu	27.080	3.325	30.405
Afskriftareikningur útlána og krafna 31. desember 2017	53.008	65.664	118.672

14. Fjármálagerningar

14.1 Flokkar fjármálagerninga

Fjáreignir og fjárskuldir skiptast í eftirfarandi flokka árið 2018:

Fjáreignir	Afskrifað kostnaðar- verð	Gangvirði í gegnum rekstrar- reikning	Gangvirði í gegnum heildar- afkomu	Samtals
Handbært fé	14.466.106	0	0	14.466.106
Kröfur á lánastofnanir	890.372	0	0	890.372
Kröfur á alþjóðleg kortafyrirtæki	2.849.464	0	0	2.849.464
Tryggingar vegna alþjóðl. kortafyrirtækja	1.234.498	0	0	1.234.498
Útlán til viðskiptavina	3.998.983	0	0	3.998.983
Fjáreignir á gangvirði	0	394.210	0	394.210
Fjáreignir á gangvirði	0	0	1.842.132	1.842.132
Aðrar fjáreignir	827.866	0	0	827.866
Samtals	24.267.289	394.210	1.842.132	26.503.630

Fjárskuldir

	31.12.2018
Skuldir við seljendur	20.746.041
Lántaka	405.043
Aðrar skuldir	942.992
	22.094.077

Fjáreignir sem ætlað er að halda til gjalddaga, lán og kröfur, aðrar fjáreignir og fjárskuldir eru færðar á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta að frádreginni virðisrýrnun.

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

14.2 Stigskipting gangvirðis

Taflan hér að neðan sýnir fjármálagerninga, færða á gangvirði, flokkaða eftir verðmatsaðferð. Matsaðferðunum er skipt í 3 stig sem endurspeglar mikilvægi þeirra forsendna sem lagðar eru til grundvallar við ákvörðun gangvirðis fjármálagerninganna. Stigin eru eftirfarandi:

Stig 1: gangvirðismatið byggir á uppgefnu verði á virkum markaði fyrir samskonar eignir og skuldir.

Stig 2: gangvirðismatið byggir ekki á uppgefnu verði á virkum markaði (stig 1) heldur á upplýsingum sem eru sannreynanlegar fyrir eignina eða skuldina, annað hvort beint (t.d. verð) eða óbeint (t.d. afleiddar af verðum).

Stig 3: gangvirðismatið byggir á mikilvægum upplýsingum öðrum en markaðsupplýsingum.

Félagið metur í lok hvers árs hvort eignir og skuldir sem reglulega eru metnar til gangvirðis hafi færst milli þrepa, með því að yfirfara flokkunina og er þá byggt á uppruna þeirra breyta sem hafa mikil áhrif á gangvirðismat eignanna.

31. desember 2018	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Fjáreig. á gangv. í gegnum aðra heildarafk.	0	0	1.842.132	1.842.132
Fjáreignir á gangvirði gegnum rekstur	394.210	0	0	394.210
	<u>394.210</u>	<u>0</u>	<u>1.842.132</u>	<u>2.236.342</u>

31. desember 2017

	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Fjáreig. á gangv. í gegnum aðra heildarafk.	0	0	1.262.407	1.262.407
Fjáreignir á gangvirði gegnum rekstur	997.604	0	0	997.604
	<u>997.604</u>	<u>0</u>	<u>1.262.407</u>	<u>2.260.012</u>

Fjáreignir á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu sem félagið á flokkast allar í stig 3, þ.e.a.s. gangvirðismatið byggir á mikilvægum upplýsingum öðrum en markaðsupplýsingum. Um er að ræða forgangshlutabréf í C flokki í Visa Inc. sem félagið eignaðist þegar það seldi hlut sinn í Visa Europe Ltd. á árinu 2016. Bréfin eru háð sölutakmörkunum og hefur Visa Inc. heimild til að breyta forgangsbréfum í almenn bréf á árunum 2020 til 2028. Að ákveðnum skilyrðum uppfylltum gæti þurft að skila þeim. Gangvirði bréfanna var metið með því að horfa til nýjasta markaðsvirðis almennra bréfa í Visa Inc. á NYSE og færa þau niður um rúmlega 30% vegna óvissu um endanlegan fjölda hlutabréfa sem félagið mun fá og óvissu um seljanleika. Breyting á gangvirði frá árslokum 2017 til 31. desember 2018, nam 579,7 millj. kr., og er færð á gangvirðisreikning meðal eigin fjár.

Fjáreignir á gangvirði í gegnum rekstrarreikning greinast þannig:	31.12.2018	31.12.2017
Skráð erlend skuldabréf	265.852	997.604
Framvirkir gjaldeyrisviðskiptasamningar	128.358	0
	<u>394.210</u>	<u>997.604</u>

Framvirkir gjaldeyrisviðskiptasamningar eru gerðir til að verja félagið gegn myntgengissveiflum erlendra eigna félagsins.

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

14.3 Upplýsingar um gangvirði annarra fjármálagerninga

Gangvirði fjármálagernings er verðið sem félagið fengi við sölu eignar eða þyrfti að greiða til uppgreiðslu skuldar í venjubundnum viðskiptum milli markaðsaðila á uppgjörstigi.

Neðangreind tafla sýnir gangvirði fjármálagerninga samanborið við bókfært verð þeirra.

	31.12.2018	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2017
	Bókfært virði	Gangvirði	Bókfært virði	Gangvirði
Handbært fé	14.466.106	14.466.106	18.659.918	18.659.918
Kröfur á lánastofnanir	890.372	890.372	390.679	390.679
Kröfur á alþjóðleg kortafyrirtæki	2.849.464	2.849.464	3.080.807	3.080.807
Tryggingar vegna alþjóðl. kortafyrirtækja	1.234.498	1.234.498	1.090.907	1.090.907
Útlán til viðskiptavina	3.998.983	3.998.983	4.089.890	4.089.890
Fjáreignir á gangvirði (rekstur)	394.210	394.210	997.604	997.604
Fjáreignir á gangvirði (heildarafk.)	1.842.132	1.842.132	1.262.407	1.262.407
Aðrar eignir	827.866	827.866	694.122	694.122
	<u>26.503.630</u>	<u>26.503.630</u>	<u>30.266.336</u>	<u>30.266.336</u>
Lántaka	405.043	405.043	383.093	383.093
	<u>405.043</u>	<u>405.043</u>	<u>383.093</u>	<u>383.093</u>

Útlán og lántaka félagsins eru með breytilega vexti og er óverulegur munur á bókfærðu virði og gangvirði. Þessir liðir, ásamt handbæru fé, falla undir stig 2 en aðrar eignir undir stig 3.

15. Dótturfélag

Borgun hf. átti 45% af hlutafé í B-Payment Szolgaltato Zrt. í árslok 2017. Þann 16. september 2018 var gengið frá kaupum á 55% af hlutafé félagsins en áður var ráðgert að hlutir í B-Payment yrðu keyptir í nokkrum áföngum og félagið komast í meirihlutaeigu Borgunar hf. á árinu 2018 og að fullu í eign Borgunar hf. í lok árs 2020. Með þessum kaupum eignaðist Borgun allt hlutafé í B-Payment. B-Payment býður seljendum í Mið-Evrópu færsluhirðingarpjónustu fyrir hönd Borgunar hf.

Borgun hf. hefur gjaldfært 17,9 m.kr. meðal annars rekstrarkostnaðar vegna kaupanna sem er vegna áreiðanleikakönnunar og lagalegrar aðstoðar við kaupin.

B-Payment Szolgaltato Zrt. er staðsett í Ungverjalandi og á þrjú dótturfélög sem mynda samstæðu B-Payment. Nánari upplýsingar um félögin:

Dótturfélög B-Payment Szolgaltato Zrt.:	Land	Starfssemi	Eignarhlutur
B-Payment s.r.o.	Tékkland	Söluskrifstofa	100%
B-Payment d.o.o.	Króatía	Söluskrifstofa	100%
B-Payment Slovenska s.r.o.	Slóvakía	Söluskrifstofa	100%

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

Eignarhlutir í dótturfélagi (samstæðu) og bókfært virði eignarhlutar greinist þannig:

B-Payment (samstæða)	2018	2017
Eignarhlutur	100%	45%
Heildarhagnaður (áætlað)	34.418	43.566
Eigið fé í árslok (áætlað)	87.766	53.347
Heildareignir (áætlað)	444.618	-
Heildarskuldir (áætlað)	356.852	-
Arður fenginn frá hlutdeildarfélagi	0	0
Bókfært verð eignarhlutar	319.259	80.398

Borgun hf. hefur fært hlutdeild sína í rekstrarafkomu B-Payment. Miðað við þær upplýsingar sem liggja fyrir má áætla að hlutdeild Borgunar í rekstri ársins 2018 verði 14 millj. kr. Félagið færir hlutdeild frá þeim degi sem endanleg kaup áttu sér stað.

Útdeilingu yfirverðs vegna kaupanna er ekki lokið. Stjórnendur hafa lagt bráðabirgðamat á útdeilingu yfirverð. Yfirverð samanstendur af óefnislegum eignum (viðskiptavild, vörumerkjum og viðskipta-samböndum).

16. Óefnislegar eignir

	Hugbúnaður	Samtals
Kostnaðarverð		
1. janúar 2017	0	0
Viðbætur	0	0
Breyting á flokkun - Skýring 2.6	193.182	193.182
Selt og niðurlagt á árinu	0	0
1. janúar 2018	193.182	193.182
Viðbætur	30.248	30.248
31. desember 2018	223.430	223.430
Uppsafnaðar afskriftir og virðisrýrnun		
1. janúar 2017	0	0
Afskriftir	0	0
Breyting á flokkun - Skýring 2.6	63.102	63.102
Selt og niðurlagt á árinu	0	0
1. janúar 2018	63.102	63.102
Afskriftir	31.315	31.315
31. desember 2018	94.417	94.417
Bókfært verð 31. desember 2018	129.013	129.013
Bókfært verð 31. desember 2017	130.080	130.080

Áætlaður nýtingartími hugbúnaðar eru 5-10 ár sem byggir á mati stjórnenda á nýtingartíma hans.

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

17. Varanlegir rekstrarfjármunir

	Fasteignir	Aðrir varanlegir rekstrar- fjármunir	Samtals
Kostnaðarverð			
1. janúar 2017	941.482	517.185	1.458.667
Viðbætur	17.469	215.246	232.715
Breyting á flokkun - Skýring 2.6	0	(193.182)	(193.182)
Selt og niðurlagt á árinu	0	(80.805)	(80.805)
1. janúar 2018	958.951	458.444	1.417.395
Viðbætur	7.982	32.200	40.182
Selt og niðurlagt á árinu	0	(84.498)	(84.498)
31. desember 2018	966.932	406.146	1.373.079
Uppsafnaðar afskriftir og virðisryrnun			
1. janúar 2017	46.533	226.883	273.416
Afskriftir	17.015	105.368	122.383
Breyting á flokkun - Skýring 2.6	0	(63.102)	(63.102)
Selt og niðurlagt á árinu	0	(75.661)	(75.661)
1. janúar 2018	63.548	193.488	257.036
Afskriftir	17.142	79.455	96.598
Selt og niðurlagt á árinu	0	(63.441)	(63.441)
31. desember 2018	80.690	209.503	290.193
Bókfært verð 31. desember 2018	886.242	196.643	1.082.885
Bókfært verð 31. desember 2017	895.403	264.956	1.160.359

Fyrningahlutföll 2% 20% - 33%

	31.12.2018	31.12.2017
Fasteignamat húseigna og lóða	689.525	540.100
Brunabótamat húseigna	946.660	893.050
Vátryggingarverð innréttinga, skrifstofubúnaðar og bifreiða	360.098	412.105

18. Aðrar eignir

	31.12.2018	31.12.2017
Fyrirframgreidd gjöld	147.339	76.613
Krafa á Visa Inc.	407.755	377.912
Eignarhlutur í AUR app ehf.	50.000	50.000
Eignarhlutur í Tomato ehf.	15.000	15.000
Krafa á seljendur vegna posaleigu	119.865	120.921
Aðrar kröfur á seljendur	188.127	41.716
Aðrar kröfur	91.913	28.234
	1.019.998	710.396

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

19. Lántaka

Vaxtaberandi skuldir án veða í árslok greinast þannig:

	31.12.2018	31.12.2017
Skuldir við fjármálastofnanir í EUR	403.906	379.181
Skuldir við fjármálastofnanir í ISK	1.137	3.913
	<u>405.043</u>	<u>383.093</u>

Afborganir greinast þannig á næstu ár:

Næsta árs afborgun	1.137	3.913
Afborganir innan tveggja ára	403.906	0
Afborganir innan þriggja ára	0	379.181
	<u>405.043</u>	<u>383.093</u>

Greining lántöku:

	Fjárstreymi		Aðrar hreyfingar		31.12.2018
	1.1.2018	Breyting á árinu	Áfallnir vextir	Gengisbr.	
Lántaka ISK	3.913	(2.776)	0	0	1.137
Rekstrarlán EUR	379.180	0	3.197	21.529	403.906
Samtals skuld vegna lántöku	<u>383.093</u>	<u>(2.776)</u>	<u>3.197</u>	<u>21.529</u>	<u>405.043</u>

Greining lántöku:

	Fjárstreymi		Aðrar hreyfingar		31.12.2017
	1.1.2017	Breyting á árinu	Áfallnir vextir	Gengisbr.	
Lántaka ISK	128.529	(124.616)	0	0	3.913
Rekstrarlán EUR	0	363.799	2.964	12.417	379.180
Samtals skuld vegna lántöku	<u>128.529</u>	<u>239.183</u>	<u>2.964</u>	<u>12.417</u>	<u>383.093</u>

20. Aðrar skuldir

	31.12.2018	31.12.2017
Viðskiptaskuldir	279.257	370.398
Ógreidd laun og launatengd gjöld	247.558	266.335
Áætlaður ógreiddur kostnaður	132.664	69.403
Ógreidd hlutafjárkaup	53.144	0
Aðrar skuldir	230.369	93.448
	<u>942.992</u>	<u>799.585</u>

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

21. Eigið fé

21.1 Eiginfjárstýring

Við mat á eiginfjárbörf miðar félagið við ákvæði laga um eiginfjárlutfall sem kveða á um 8% lágmarks eiginfjárlutfall í árslok 2018. Við mat á eiginfjárlutfallinu er farið eftir alþjóðlegum stöðlum um mat á eiginfjárlutfalli (Basel III / CRD IV).

Samkvæmt lögum skal eigið fé félagsins ekki vera lægra en 5 millj. evra. Eigið fé félagsins í árslok er 6.343,7 millj. kr. eða sem svarar til 47,7 millj. evra á gengi í árslok.

Heildareiginfjárfra greinist þannig:

	31.12.2018	31.12.2017
Útlánaáhætta	927.693	986.552
Markaðsáhætta	34.906	95.389
Rekstraráhætta	574.166	693.333
Lágmarks eiginfjárfra skv. lögum	1.536.765	1.775.274
Lágmarks eigið fé, EUR 5.000.000 @ 132,86 / 124,7	664.300	623.500
Eiginfjárgrunnur	4.501.558	5.562.186
Eiginfjárlutfall	23,4%	25,1%

Samanburðarfjárhæð markaðsáhettu vegna fyrra árs lækkar um 101 millj. kr. frá áður samþykktum ársreikning. Breytingin stafar af breyttri flokkun á Visa Inc. hlutabréfaeign. Áhrifin eru einnig þau að eiginfjárlutfall hækkar úr 23,7% í 25,1%.

Eigið fé Borgunar hf. er umfram lögbundið lágmark. Ef reiknað er út frá kröfu um lágmarks eigið fé, að viðbættum eiginfjárukum ákvörðuðum af Fjármálaeftirlitinu, þá er eigið fé, notað til útreiknings á eiginfjárlutfalli, umfram lágmarkskröfu 2.244 millj. kr. Samkvæmt 85 gr. laga nr. 161/2002 skal draga frá eiginfjárgrunni bókfært virði á eignarhlutum í öðrum fjármálafyrirtækjum.

Samkvæmt 86. gr. a laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki skal Borgun hf. viðhalda eiginfjárukum í samræmi við 86. gr. laganna og hefur Borgun hf. verið tilkynnt af Fjármálaeftirlitinu að eiginfjárukar skuli vera 3,75% sem skiptast í sveiflujöfnunar- og verndunarauka.

Félagið gerir árlega innra matsferli fyrir eiginfjárbörf - ICAAP (e. Internal Capital Adequacy Assessment Process). Samkvæmt síðustu skýrslu sem skilað hefur verið til Fjármálaeftirlitsins, var félagið vel í stakk búið til að mæta þeirri áhættu sem félagið stendur frammi fyrir með það eigið fé sem það hefur.

21.2 Hlutfé

Hlutfé greinist þannig í árslok:

	Hlutir	Hlutfall	Fjárhæð
Heildarhlutfé í árslok	441.016.539	100%	441.017
	441.016.539	100%	441.017

Samkvæmt samþykktum félagsins nam hlutfé félagsins 441 millj. kr. að nafnverði í lok ársins. Eitt atkvæði fylgir hverjum einnar krónu hlut í félaginu. Allir útgefnir hlutir eru að fullu greiddir.

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

21.2 Hlutfé frh.

Í samræmi við lög um fjármálafyrirtæki (3. mgr. 87. gr.) er gerð hér nánari grein á þeim sem eiga umfram 1% hlutfjár og sé viðkomandi lögaðili hver sé raunverulegur eigandi 10% hlutfjár eða meira í lögaðilanum.

Eigandi hlutfjár í Borgun	Hlutfall
Íslandsbanki hf.	63,47%
Íslenska ríkið	63,47%
Eignarhaldsfélagið Borgun slf.	32,48%
Einar Sveinsson (Ísland)	7,14%
Pétur Stefánsson (Ísland)	7,14%
BPS ehf.	2,00%
Bergþóra K. Ketilsdóttir (Ísland)	0,22%
Margrét Gunnarsdóttir (Ísland)	0,22%
Sigurður Guðmundsson (Ísland)	0,22%
Stefán K. Garðarsson (Ísland)	0,22%
Tómas Hallgrímsson (Ísland)	0,22%

*Hlutföll einstaklinga er óbein eignaraðild þeirra í Borgun hf.

21.3 Gangvirðisreikningur

Gangvirðisreikningur inniheldur uppsafnaðar gangvirðisbreytingar fjáreigna til sölu þar til eignirnar eru afskráðar, virðisyrðar eða seldar.

22. Áhættustýring

Í daglegri starfsemi sinni sem fjármálafyrirtæki stendur félagið frammi fyrir ýmsum tegundum af áhættu. Stjórnendur félagsins stjórna þessari áhættu og fer áhættumat fram með formlegum og skipulögðum hætti. Greining verulegra áhættupátta er eitt það mikilvægasta í skilvirkri áhættustjórnun sem og mæling áhættunnar, viðbrögð til að takmarka áhættuna og sífellt eftirlit með áhættunni. Helstu áhættuþættir eru útlánaáhætta, markaðsáhætta, rekstraráhætta og lausafjáraáhætta. Fjallað er nánar um helstu áhættuþættina hér á eftir.

Áhættumat, einkum ákvörðun raungildis þess, ásamt aðgerðum sem beinast að því að takmarka áhættuna er eitt af helstu verkefnum fjármálafyrirtækja. Margir áhættuþættir geta haft slæm áhrif á rekstur félagsins. Það er stefna stjórnar félagsins að fylgst skuli sífellt með og helstu áhættuþáttum stjórnað, sem haft geta áhrif á afkomu og eigið fé félagsins. Árlega framkvæmir félagið innra mat á helstu áhættuþáttum og lausafjáraáhættu, svonefndum ICAAP/ILAAP skýrslum (Internal Capital and Liquidity Adequacy Assessment Process).

Framkvæmd áhættustýringar og innra eftirlits er í samræmi við þriggja þrepa eftirlitslíkan (e. Three lines of defence) sem ætlað er að styðja við sterka áhættuvitund og skilvirkt áhættueftirlit. Fyrsta varnarlínan snýr að daglegum rekstri og samanstendur af tekju- og stoðeiningum félagsins. Önnur varnarlínan er áhættustýring og regluvarsla. Þriðja varnarlínan er innri endurskoðun.

Markmið með áhættustýringu er að greina helstu áhættuþætti sem fylgja starfsemi félagsins, innleiða aðferðir til að fylgjast með þeim, meta þá reglulega, viðhalda eftirliti og reglum til að halda viðkomandi áhættuþáttum innan skilgreindra viðmiða og þannig finna ásættanlegt jafnvægi milli lágmörkunar áhættu annars vegar og hámmörkunar tekna félagsins hins vegar.

Stjórn félagsins setur áhættustefnu og ber ábyrgð á að henni sé framfylgt. Forstjóri ber ábyrgð á áhættustýringu gagnvart stjórn og hefur eftirlit með því að reglum sé framfylgt.

Hjá félaginu starfar áhættustjóri sem ber ábyrgð á áhættustýringarviði og skilgreinir dagleg verkefni sviðsins. Áhættustjóri er ábyrgur fyrir því að veita víðtækar upplýsingar og ráðgjöf um öll mál sem tengjast áhættustýringu innan Borgunar sem gerir stjórn, forstjóra og æðstu stjórnendum kleift að skilja heildaráhættu fyrirtækisins. Forstöðumenn og framkvæmdastjórnar sviða bera hver um sig ábyrgð gagnvart forstjóra á stýringu á áhættuþáttum sem að þeim snúa.

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

Áhættustjóri er óháður viðskiptaeyningum og heyrir beint undir forstjóra. Hann á sæti í öllum æðstu nefndum félagsins og hefur heimild til að deila álitinu sínu beint til forstjóra eða stjórnar þegar nauðsyn krefur.

Áhættustjóri er ráðinn af forstjóra með samþykki stjórnar og verður ekki vikið frá störfum án samþykkis stjórnar.

22.1 Útlánaáhætta

Í útlánaáhhættu felst áhættan á því að mótaðilar félagsins geti ekki staðið við skuldbindingar sínar, sem leiðir til þess að félagið tapar á fjármálagerningum sínum. Félagið fylgist reglulega með þróun þeirra eigna sem tengjast útlánaáhhættu.

Helsta útlánaáhhætta félagsins verður til með veitingu útlána. Fjárhæð útlánaáhhættu í þessu tilliti kemur fram í bókfærðu verði eigna í efnahagsreikningi. Auk framangreindrar útlánaáhhættu stendur félagið einnig frammi fyrir útlánaáhhættu vegna liða utan efnahagsreiknings eins og ónýttar úttektarheimilda og veittra ábyrgða.

Til að viðhalda og bæta gæði útlánasafns félagsins er mikilvægt að fylgst sé stöðugt með núverandi lánasafni og að farið sé vel yfir allar lánsumsóknir þar sem þeim er hafnað strax sem ekki uppfylla skilyrði til lánveitinga. Hins vegar er það ekki stefna félagsins að veita aðeins lán sem fylgir lítill áhætta, heldur er mikilvægt að vextir veittra lána endurspeglji bæði áhættu og kostnað sem þeim fylgir. Þetta táknar að ítarlegt mat á einstökum viðskiptavinum, fjárhagsstöðu þeirra og tryggingum er forsenda fyrir veitingu lána.

Félagið leggur áherslu á vel dreift útlánasafn og gæði útlána. Virkt eftirlit er með útlánaáhhættu. Er það gert með tölulegri greiningu á lánasafninu, mati á áætluðu tapi, hugsanlegri áhættu í lánasafninu með tilliti til útlánaáhhættu, áhættu í einstökum atvinnugreinum, o.s.frv. Einnig er fylgst með stöðu einstakra viðskiptamanna og fjallað um einstök vanskilamál. Lánaferlar eru til stöðugrar skoðunar, þ.e. hvað varðar gagnasöfnun, útlánaheimildir, lánsumsóknir, skjalagerð og mat og skráningu trygginga.

Samkvæmt almennum lánareglum sem stjórn félagsins setur, takmarkast almenn lánheimild forstjóra við 10% af eigin fé félagsins en eftir það fjallar stjórn um einstök mál. Forstjóri hefur framselt útlánaheimildir tilgreindra útlána til tiltekins starfsfólks. Öll lánamál utan heimilda starfsmanna koma til kasta lánanefndar, annað hvort til umræðu og ákvörðunar (stærri mál) eða til upplýsinga (minni mál). Í áhættustýringarreglum sem stjórn félagsins setur koma síðan fram skilyrði sem takmarka þessar almennu lánheimildir forstjóra og annars starfsfólks.

Hámarksútlánaáhhætta greinist þannig:

	31.12.2018	31.12.2017
Handbært fé	14.466.106	18.659.918
Kröfur á lánastofnanir	890.372	390.679
Kröfur á alþjóðleg kortafyrirtæki	2.849.464	3.080.807
Tryggingar vegna alþjóðlegra kortafyrirtækja	1.234.498	1.090.907
Útlán til viðskiptavina (einstaklingar)	3.215.848	3.287.863
Útlán til viðskiptavina (fyrirtæki)	783.135	802.027
Fjáreignir á gangvirði í gegnum rekstrarreikning	394.210	997.600
Aðrar eignir	827.866	613.724
	<u>24.661.499</u>	<u>28.923.526</u>

Hámarksútlánaáhhætta félagsins er sú bókfærða staða sem sundurliðuð er hér að ofan. Útlán félagsins eru dreifð á marga lántakendur en almennt eru ekki tryggingar að baki útlánnum félagsins. Útlán til fyrirtækja eru tryggð að hluta með veltu þeirra. Heildarfjárhæð slíkra trygginga nam 100 millj. kr. í árslok 2018.

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

22.2 Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er áhættan á að verðbreytingar og sveiflur á mörkuðum hafi óhagstæð áhrif á afkomu og eigið fé félagsins. Félagið skilgreinir helstu markaðsáhættur sem vaxtaáhætta, gjaldeyrisáhætta og hlutabréfaáhætta.

22.2.1 Vaxtaáhætta

Vaxtaáhætta er áhættan af því að gangvirði eða framtíðar sjóðsflæði fjármálagerna muni sveiflast vegna breytinga á markaðsvöxtum.

Vaxtaáhætta félagsins má að mestu leyti rekja til mismunar á vaxtaberandi eignum og skuldum en meginþorri eigna félagsins bera vexti á meðan stærstu skuldir, skuldir við seljendur, bera ekki vexti.

Í árslok eru engar verulegar verðtryggðar eignir eða verðtryggðar skuldir á efnahagsreikningi félagsins.

Helsta vaxtaáhætta félagsins er annars vegar hættan af töpuðum áætluðum tekjum sökum slakrar ávöxtunar bankainnstæðna og hins vegar af neikvæðum mun vaxtatekna og fjármögnunarkostnaðar í neytendalánastarfsemi.

Borgun hf. býður neytendalán. Stefna félagsins er að einungis lán sem veitt eru til skamms tíma beri fasta vexti. Lán sem veitt eru til lengri tíma eru ætíð með breytilegum vöxtum til að draga úr áhættu vegna vaxtabreytinga.

Misræmi er milli eigna og skulda þar sem stór hluti eigna ber vexti en skuldir ekki. Þetta orsakast fyrst og fremst af seinkun á uppgjörum til seljenda. Vaxtaáhætta félagsins er að hluta til háð tíðni uppgjöra við seljendur. Með því að auka tíðni uppgjöra mætti draga úr vaxtaáhættu en samhliða því eykst endurkröfuáhætta á móti.

Næmnigreining

Í töflunni hér á eftir er sýnt hver áhrif af 25 og 50 punkta hækkun vaxta á hreinar vaxtaberandi eignir og skuldir hefði á afkomu og eigið fé á reikningsskiladegi. Næmnigreiningin tekur til þeirra vaxtaberandi eigna og skulda sem bera breytilega vexti og miðast hún við að allar aðrar breytur en þær sem eru hér til skoðunar séu fastar. Næmnigreiningin tekur tillit til skattaáhrifa og endurspeglar því þau áhrif sem koma í rekstrarreikning og á eigið fé.

Áhrif á afkomu og eigið fé eru þau sömu þar sem matsbreyting undirliggjandi fjármálagerna er ekki í neinum tilvikum færð beint á eigið fé. Jákvæð fjárhæð merkir hækkun á hagnaði og eigin fé. Lækkun vaxta hefði haft sömu áhrif en í gagnstæða átt.

	31.12.2018		31.12.2017	
	25 pkt	50 pkt	25 pkt	50 pkt
Áhrif á afkomu og eigið fé	33.406	66.811	43.066	86.131

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

22.2.2 Gjaldeyrisáhætta

Gjaldeyrisáhætta er sú áhætta að sveiflur í gengi gjaldmiðla hafi neikvæð áhrif á afkomu eða eigið fé. Gjaldeyrisáhætta myndast þegar mismunur er á stöðu eigna og skulda í erlendum gjaldmiðli.

Meirihluti eigna og skulda félagsins er í íslenskum krónum en þó á félagið töluvert af erlendum fjáreignum sem rekja má til umsvífa félagsins erlendis og tryggingastöðu hjá kortafélögunum. Samhliða auknum umsvifum í færsluhirðingu erlendis hefur gjaldeyrisáhætta vegna þjónustutekna félagsins aukist. Við veikingu á gengi íslensku krónunnar, gagnvart þeim erlendu myntum sem félagið stundar viðskipti með, hækka þjónustutekjur félagsins samhliða. Hér á eftir eru tilgreindir þeir gjaldmiðlar félagsins sem mest áhrif hafa á rekstur félagsins. Upplýsingar um gengi og útreikning breytinga taka tillit til miðgengis.

	Árslokagengi		Meðalgengi		Breyting
	2018	2017	2018	2017	2018
EUR	133,23	125,05	127,73	120,54	6,0%
GBP	148,33	140,98	144,35	137,45	5,0%
DKK	17,84	16,80	17,14	16,20	5,8%
NOK	13,40	12,73	13,31	12,93	2,9%
SEK	13,02	12,71	12,46	12,52	-0,5%
USD	116,33	104,42	108,38	106,78	1,5%
JPY	1,06	0,93	0,98	0,95	3,0%
CHF	118,23	107,07	110,72	108,43	2,1%
CAD	85,47	83,32	83,61	82,36	1,5%
HUF	0,42	0,40	0,40	0,39	2,7%
CZK	5,18	4,89	4,98	4,58	8,7%

Heildareignir í erlendum gjaldmiðlum samkvæmt ársreikningi nema 10.162 millj. kr. og heildarskuldir nema 10.414 millj. kr. í lok ársins. Í árslok var félagið með opna framvirka skuldastöðu í gjaldeyri að fjárhæð 2.256 millj. kr. Í lok árs 2017 námu heildareignir félagsins í erlendum gjaldmiðlum 9.092 millj. kr. og heildarskuldir námu 8.833 millj. kr.

Þann 31. desember 2018 var hlutfall gjaldeyrisjafnaðar -3,97% en árið áður nam hlutfallið 3,83% en skv. reglum Seðlabanka Íslands nr. 950/2010 segir að heildargjaldeyrisjöfnuður skuli hvorki vera jákvæður né neikvæður um hærri fjárhæð en sem nemur 15% af eiginfjárgrunni fjármálafyrirtækis.

Fari gjaldeyrisjöfnuður umfram þau mörk sem tilgreind eru skal þegar gripið til aðgerða til að koma honum innan marka. Miða skal við að jöfnuðurinn sé færður aftur innan tilskilinna marka, eigi síðar en innan þriggja viðskiptadaga.

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

Gjaldeyrissáhlættta 31.12.2018

	Eignir	Skuldir	Hrein staða
EUR	2.625.402	2.799.965	(174.563)
GBP	1.139.192	1.221.905	(82.712)
CHF	20.576	30.864	(10.287)
DKK	64.358	55.358	9.000
NOK	11.847	4.055	7.793
SEK	32.779	62.065	(29.286)
USD	3.979.294	3.888.384	90.909
CAD	11.239	30.957	(19.718)
JPY	240.543	278.575	(38.032)
AUD	962	515	446
HUF	1.800.285	1.880.763	(80.478)
CZK	227.922	154.246	73.676
RUB	0	118	(118)
PLN	645	7	638
RON	568	1.693	(1.124)
HRK	5.835	4.442	1.393
TRY	928	0	928
	<u>10.162.374</u>	<u>10.413.911</u>	<u>(251.537)</u>

Gjaldeyrissáhlættta 31.12.2017

	Eignir	Skuldir	Hrein staða
EUR	3.203.342	3.439.845	(236.503)
GBP	610.074	590.234	19.840
CHF	10.867	10.552	315
DKK	45.208	44.723	485
NOK	6.328	3.754	2.574
SEK	67.647	65.356	2.291
USD	3.331.991	3.130.334	201.657
CAD	28.678	29.636	(958)
JPY	206.953	243.811	(36.858)
AUD	2.079	3.230	(1.151)
HUF	1.320.681	1.115.583	205.098
CZK	257.603	154.436	103.167
RUB	0	128	(128)
PLN	983	1.030	(47)
	<u>9.092.434</u>	<u>8.832.652</u>	<u>259.782</u>

Næmnigreining

Í töflunni hér á eftir er sýnt hver áhrif af 5% og 10% lækkun á gengi íslensku krónunnar gagnvart viðkomandi gjaldmiðlum hefði á afkomu og eigið fé miðað við stöðu eigna og skulda í viðkomandi gjaldmiðlum á reikningsskiladegi. Í töflu hér á undan má sjá þær erlendu eignir og skuldir sem næmnigreiningin tekur til, að undanskyldum eignarhlut félagsins í Visa Inc. í árslok 2018. Næmnigreiningin miðast við að allar aðrar breytur en þær sem eru hér til skoðunar séu fastar. Næmnigreiningin tekur til þeirra gjaldmiðla sem innifela mesta gjaldmiðlaáhlætttu. Næmnigreiningin tekur tillit til skattaáhrifa og endurspeglar því þau áhrif sem koma í rekstrarreikning og á eigið fé. Áhrif á afkomu og eigið fé eru þau sömu þar sem matsbreyting undirliggjandi fjármálagerninga í erlendum gjaldmiðli er ekki í neinum tilvikum færð beint á eigið fé. Jákvæð fjárhæð merkir hækkun á hagnaði og eigin fé. Hækkun á gengi íslensku krónunnar gagnvart neðangreindum gjaldmiðlum hefði haft sömu áhrif en í gagnstæða átt.

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

Áhrif á afkomu og eigið fé:

	31.12.2018		31.12.2017	
	5%	10%	5%	10%
EUR	(6.983)	(13.965)	(9.460)	(18.920)
GBP	(3.308)	(6.617)	794	1.587
CHF	(411)	(823)	13	25
DKK	360	720	19	39
NOK	312	623	103	206
SEK	(1.171)	(2.343)	92	183
USD	3.636	7.273	8.066	16.133
CAD	(789)	(1.577)	(38)	(77)
JPY	(1.521)	(3.043)	(1.474)	(2.949)
AUD	18	36	(46)	(92)
HUF	(3.219)	(6.438)	8.204	16.408
CZK	2.947	5.894	4.127	8.253
RUB	(5)	(9)	(5)	(10)
PLN	26	51	(2)	(4)
RON	(45)	(90)	0	0
HRK	56	111	0	0
TRY	37	74	0	0
	<u>(10.061)</u>	<u>(20.123)</u>	<u>10.391</u>	<u>20.783</u>

22.2.3 Hlutabréfaáhætta

Félagið á eignarhluti í dótturfélögum og öðrum félögum sem eru háðir hlutabréfaverðsáhhættu, sem er hætta á því að gangvirði eignarhlutanna muni sveiflast vegna breytinga á verði þeirra.

Bókfært verð eignarhluta í öðrum félögum skiptist þannig í árslok:

	31.12.2018	31.12.2017
Eignarhlutir í óskráðum félögum	2.235.350	1.389.857
Samtals	<u>2.235.350</u>	<u>1.389.857</u>

Eignarhlutir í óskráðum félögum samanstanda af eignarhlut Borgunar hf. í Visa Inc. (forgangshlutabréf), B-Payment, Aur app ehf., Tomato ehf. og Reiknistofu bankanna hf. Eignarhlutur Borgunar hf. í Visa Inc. er flokkaður sem fjáreign á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu. Nánari upplýsingar um eignarhlutinn, koma fram í skýringu 14.

22.3 Rekstraráhætta

Félagið skilgreinir rekstraráhættu sem áhættuna á fjárhagslegu tjóni sem kann að stafa af ófullnægjandi innri ferlum, fólki, kerfum eða vegna ytri atburða sem kunna að verða. Félagið skilgreinir helstu rekstraráhættu sem áhættu tengda upplýsingakerfum félagsins, áhættu tengda kjarnaferlum, endurkröfuáhættu, svikaáhættu, samþjöppunaráhættu, lagalega áhættu, hlítningaráhættu, orðsporsáhættu og uppgjörsáhættu vegna seljenda.

22.3.1 Rekstraráhætta upplýsingakerfa

Rekstraráhætta upplýsingakerfa er sú áhætta að mannleg mistök, bilanir eða ófyrirséðir atburðir hafi neikvæð áhrif á afkomu eða eigið fé. Hérna er einnig átt við náttúruhamfarir, hryðjuverk og skemmdarverk.

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

22.3.2 Rekstraráhætta kjarnaferla

Rekstraráhætta kjarnaferla er áhættan á neikvæðum áhrifum á afkomu eða eigið fé sökum þess að verkferlum sé ekki fylgt eða að þeir séu ófullnægjandi, þar með talið mannleg mistök, vísitandi misferli og röskun á rekstri sökum brottfalls lykilstarfsmanna.

22.3.3 Endurkröfuáhætta

Áhætta sem félagið stendur frammi fyrir, eftir að greitt hefur verið til viðskiptavina þess, að fram komi kröfur frá þriðja aðila sem draga hefði átt af greiðslu til viðskiptavina. Innan félagsins er fylgst með þróun endurkröfuhlutfalls af heildarveltu hjá seljendum. Félagið leggur mat á endurkröfuáhættu seljenda. Við mat er tekið tillit til tegundar viðskipta, viðskiptasögu og fleiri þátta. Einnig er stuðst við verklag er miðar að því að takmarka endurkröfuáhættu en samkvæmt verklagi er fylgst með stöðu seljenda og reynt að haga útgreiðslum svo að dregið verði úr mögulegu fjártjóni Borgunar hf. geti seljandi ekki staðið við skuldbindingar sínar.

22.3.4 Svikaáhætta

Áhættan á fjárhagslegu tapi vegna sviksamlegrar hegðunar frá kaupmönnum, korthöfum eða öðrum aðilum í þeim tilgangi að hagnast fjárhagslega.

22.3.5 Samþjöppunaráhætta

Helsta samþjöppunaráhætta félagsins tengist fæð viðskiptavina í útgáfuþjónustu, tengslum umboðssöluaðila (e. Independent sales organisations) við seljendur á Færsluhirðingarsviði og tegund viðskipta eftir MCC (e. Merchant Category Code) kóðum. Til að lágmarka áhrif áhættu tengdri því að viðskiptavinir í útgáfuþjónustu fari með viðskipti til annars útgáfuþjónustuaðila hefur félagið samið um tiltölulega langan uppsagnarfrest. Til að lágmarka áhættu af því að stór umboðsaðili Færsluhirðingarsviðs færi viðskipti til annars færsluhirðis hefur félagið lagt áherslu á fjölgun umboðsaðila og minnka þannig vægi einstakra umboðsaðila í heildarviðskiptum Færsluhirðingarsviðs. Til að lágmarka áhættu af samþjöppun vegna MCC kóða eru sett takmörk á veltu hvers MCC flokks.

22.3.6 Lagaleg áhætta

Áhættan á því að annaðhvort túlkun samninga, laga eða reglugerða hafi neikvæð áhrif á afkomu, eigið fé eða neikvæð efnahagsleg áhrif nýrra reglugerða eða laga sökum fyrirbyggjandi aðgerða að hálfu félagsins.

22.3.7 Hlítingaráhætta

Áhættan á því að ekki sé farið eftir gildandi lögum, reglugerðum, reglum, fyrirmælum eða siðareglum sem hafi neikvæð áhrif á afkomu eða eigið fé.

22.3.8 Orðsporsáhætta

Áhættan á því að ímynd félagsins gagnvart viðskiptavinum, mótaðilum, alþjóðlegum kortafélögum eða eftirlitsaðilum hafi neikvæð áhrif á afkomu eða eigið fé.

22.3.9 Uppgjörsáhætta

Áhættan á neikvæðum áhrifum á afkomu eða eigið fé sökum þess að Borgun hf. geti ekki gert upp við seljendur samkvæmt skilmálum samninga.

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

22.4 Lausafjánhætta

Lausafjánhætta er áhættan á því að félagið lendi í erfiðleikum við að mæta fjárhagslegum skuldbindingum sínum þegar þær gjaldfalla. Félagið þarf alltaf að hafa nægjanlegt laust fé til að geta mætt bæði fyrirsjáanlegum og ófyrirséðum greiðsluskuldbindingum. Félagið hefur sett sér reglur varðandi lausafjárstöðu og fjármögnun og er þeim ætlað að tryggja og viðhalda sveigjanleika.

Fylgst er með lausafjánhættu með skýrslum um lausafjárhlutfall sem gerðar eru mánaðarlega ásamt öðrum innri mælikvörðum. Lausafjárhlutfallið sýnir hlutfallið milli eigna og skulda eftir því hversu langt er til gjalddaga þeirra. Lausafjánhætta Borgunar er ekki veruleg sökum eðli starfsemi færsluhirðingar ásamt því að félagið tekur ekki við innlánnum.

Samningsbundið sjóðsflæði fjáreigna og fjárskulda greinist þannig:

Skuldir 31.12.2018	Innan 3 mán.	3 til 12 mán.	1-2 ár	Síðar	Samtals
Óvaxtaberandi	21.689.423	0	0	0	21.689.423
Með fljótandi vöxtum	0	0	0	404.654	404.654
	<u>21.689.423</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>404.654</u>	<u>22.094.077</u>

Eignir 31.12.2018

Óvaxtaberandi	6.759.015	0	0	0	6.759.015
Með fljótandi vöxtum	15.498.178	453.285	622.360	533.673	17.107.496
Með föstum vöxtum	893.527	1.151.162	279.159	313.271	2.637.119
	<u>23.150.720</u>	<u>1.604.447</u>	<u>901.518</u>	<u>846.945</u>	<u>26.503.630</u>

Hrein staða 31.12.2018	<u>1.461.297</u>	<u>1.604.447</u>	<u>901.518</u>	<u>442.291</u>	<u>4.409.554</u>
-------------------------------	------------------	------------------	----------------	----------------	------------------

Skuldir 31.12.2017	Innan 3 mán.	3 til 12 mán.	1-2 ár	Síðar	Samtals
Óvaxtaberandi	24.361.505	0	0	0	24.361.505
Með fljótandi vöxtum	3.913	0	0	379.181	383.093
	<u>24.365.418</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>379.181</u>	<u>24.744.598</u>

Eignir 31.12.2017

Óvaxtaberandi	5.430.668	0	0	0	5.430.668
Með fljótandi vöxtum	19.890.465	451.415	604.251	969.733	21.915.865
Með föstum vöxtum	1.376.494	1.119.977	380.568	42.762	2.919.802
	<u>26.697.628</u>	<u>1.571.392</u>	<u>984.820</u>	<u>1.012.495</u>	<u>30.266.336</u>

Hrein staða 31.12.2017	<u>2.332.211</u>	<u>1.571.392</u>	<u>984.820</u>	<u>633.315</u>	<u>5.521.737</u>
-------------------------------	------------------	------------------	----------------	----------------	------------------

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

23. Tengdir aðilar

Tengdir aðilar félagsins eru móðurfélagið Íslandsbanki hf., dótturfélög hans, dótturfélög Borgunar hf., Eignarhaldsfélagið Borgun slf., stjórn Borgunar hf., forstjóri, forstöðumenn, framkvæmdastjórar, nánir fjölskyldumeðlimir fyrrgreindra aðila og aðilar sem hafa umtalsverð áhrif sem stórir hluthafar í félaginu. Þessi skilgreining er byggð á IAS 24.

Viðskipti við tengda aðila aðra en þá sem eru taldir upp hér að neðan eru óveruleg. Viðskipti við tengda aðila hafa verið gerð á sambærilegum grundvelli og viðskipti við ótengda aðila.

Vísað er í skýringu 9 um laun og hlunnindi stjórnar og stjórnenda.

Viðskipti við tengd félög árið 2018

	Vaxtatekjur	Vaxtagjöld	Aðrar tekjur	Önnur gjöld	Kröfur	Skuldir
Íslandsbanki hf.	7.217	2.883	864.574	1.561.684	2.420.246	1.137
B-Payment	10.443	0	0	171.821	314.560	32.719
	17.660	2.883	864.574	1.733.505	2.734.806	33.856

Viðskipti við tengd félög árið 2017

	Vaxtatekjur	Vaxtagjöld	Aðrar tekjur	Önnur gjöld	Kröfur	Skuldir
Íslandsbanki hf.	14.964	7.310	922.151	1.466.232	460.390	16.125
B-Payment	6.017	0	0	194.108	191.071	18.278
	20.981	7.310	922.151	1.660.340	651.462	34.402

24. Óvissar skuldir

Landsbankinn hf. hefur höfðað mál, vegna atvika er tengjast sölu á hlutum í Borgun hf. á árinu 2014 gegn Borgun hf., fv. forstjóra Borgunar hf., Eignarhaldsfélaginu Borgun slf. og BPS ehf. til viðurkenningar á bótaskyldu stefndu vegna söluhagnaðar er Landsbankinn hf. telur sig hafa orðið af. Ekki er hægt að segja fyrir um fjárhagsleg áhrif málsins á Borgun hf. að svo stöddu.

Félagið EC-Clear ehf. stefndi sl. haust Borgun hf. ásamt Valitor hf., Arion banka hf., Íslandsbanka hf. og Landsbankanum hf. til viðurkenningar á bótaskyldu vegna tjóns er Kortþjónustan hf. á að hafa orðið fyrir vegna atvika sem lýst er í sátt Borgunar hf. frá 2014, og sáttum meðstefndu, við Samkeppnisefirlitið. EC-Clear ehf. fékk framselda meinta kröfu Kortþjónustunar hf. sem ítrekað hefur stefnt Borgun hf. ásamt Valitor hf., Arion banka hf., Íslandsbanka hf. og Landsbankanum hf. til greiðslu tjóns er félagið telur sig hafa orðið fyrir vegna áðurnefndra atvika og hefur þeim málum verið vísað frá á öllum dómstigum.

25. Önnur mál

Á seinni hluta ársins 2017 var sagt upp viðskiptasamböndum við töluverðan fjölda seljenda sem seldu þjónustu eingöngu yfir internetið utan heimamarkaða. Ekki hefur verið stofnað til nýrra viðskiptasambanda við slíka seljendur á árinu 2018. Í samræmi við nýja áhættustefnu félagsins hefur verið tekin ákvörðun um að segja upp viðskiptasamböndum sem ekki rúmast innan hennar.

Yfirlýsing um stjórnarhætti 2019

Stjórn Borgunar hf. leggur áherslu á að viðhafa góða stjórnarhætti þannig að tryggt sé að starf stjórnar og félagsins sé á hverjum tíma í samræmi við lög, reglur og viðmið um góða viðskiptahætti. Yfirlýsingu þessari er ætlað að auka gagnsæi um stjórnarhætti félagsins til hagsbóta fyrir hluthafa og aðra hagsmunaaðila félagsins og er unnin í samræmi við Leiðbeiningar Viðskiptaráðs Íslands, Samtaka atvinnulífsins og Nasdaq Iceland um stjórnarhætti fyrirtækja (5. útg., 2015).

Stjórn Borgunar

Után hluthafafunda fer stjórn Borgunar hf. („Borgun“) með æðsta vald í málefnum félagsins.

Hlutverk stjórnar Borgunar er afmarkað í hlutafélagalögum og í samþykktum félagsins. skv. 2 másl. 17. gr. samþykktu félagsins ber stjórn að stýra öllum málefnum félagsins milli hluthafafunda og gæta hagsmuna þess gagnvart þriðja manni.

Innan ofangreinds ramma hefur stjórn Borgunar nánar skilgreint hlutverk sitt og verkefni í starfsreglum stjórnar. Þannig hefur stjórn “eftirlit með rekstri félagsins, setur félaginu áhættustefnu og ber ábyrgð á að henni sé framfylgt. Stjórn leitast við að greina þá áhættu sem fylgir starfsemi félagsins og setja áhættu á hverju starfssviði ásættanleg mörk. Stjórn leggur áherslu á að viðhafa góða stjórnarhætti þannig að tryggt sé að starf stjórnar og félagsins sé á hverjum tíma í samræmi við lög, reglur og viðmið um góða viðskiptahætti. Þá vinnur stjórn félagsins að því að marka félaginu stefnu í samstarfi við stjórnendur og hafa eftirlit með framkvæmd hennar.

Stjórn setur sér starfsreglur þar sem nánar er kveðið á um framkvæmd stjórnarstarfa, ábyrgð og skyldur stjórnar.

Samþykktir félagsins og starfsreglur stjórnar má nálgast á heimasvæði Borgunar hf. www.borgun.is.

Í upphafi starfsárs leggur stjórn fram og samþykkir starfsáætlun fyrir starfsárið. Samkvæmt starfsáætlun hittist stjórn mánaðarlega yfir starfsárið eða oftár ef þurfa þykir. Á starfsárinu var haldinn 21 stjórnarfundur, þar af voru 13 fundir samkvæmt starfsáætlun og 8 aukafundir, til flestra aukafunda var boðað til að fjalla um og taka afstöðu varðandi málefni er tengdust kaupum á B-Payment en einnig var boðað til aukafunda vegna samskipta við eftirlitsaðila, til að ræða málefni tengd sölufæri og í tengslum við önnur málefni sem ekki þoldu bið til næsta stjórnarfundar. Allir fundir voru fullskipaðir og því kom ekki til þess að boða þyrfti varamenn.

Á aðalfundi 2018 voru kjörnir í stjórn samkvæmt þágildandi samþykktum félagsins 5 menn og 2 til vara. Þar af voru 4 karlar og 3 konur. Allir stjórnarmenn Borgunar hf. eru óháðir Íslandsbanka hf., móðurfélagi Borgunar hf. Er skipun stjórnar því í samræmi við ákvæði sátta Íslandsbanka og Borgunar hf. við Samkeppniseftirlitið sem undirritaðar voru í júlí og ágúst 2014. Í sáttunum var sett fram það skilyrði að stjórnarmenn Borgunar skuli vera óháðir eigendum sem eru fjármálafyrirtæki.

Stjórnarmenn skulu á hverjum tíma uppfylla hæfisskilyrði laga um fjármálafyrirtæki. Við val stjórnarmanna skal gætt að ákvæðum laga um fjármálafyrirtæki, laga um hlutafélög og samkomulaga Borgunar hf. og Samkeppniseftirlits frá því í desember 2007 og ágúst 2014.

Tveir stjórnarmenn Borgunar hf., þeir Halldór Kristjánsson og Óskar Veturliði Sigurðsson, sitja í stjórn annars stærsta hluthafa félagsins, Eignarhaldsfélagsins Borgun slf., sem á 32% hlut í félaginu. Annar stjórnarmannanna heldur á hlutum í Borgun hf. í gegnum áður nefnt samlagsfélag og hinn er venslaður aðila sem heldur á hlutum í Borgun hf. í gegnum samlagsfélagið. Aðrir stjórnarmenn eru með öllu óháðir bæði félaginu og eigendum þess. Með því að fylgja starfsreglum stjórnar telur stjórn að komið sé í veg fyrir hagsmunaaðrekstra og er hér sérstaklega vísað til 5. kafla starfsreglna stjórnar.

Stjórn Borgunar hf. var svo skipuð á starfsárinu:

Stjórnarformaður

Elín Jónsdóttir (1966) er lögfræðingur með Cand.Jur. gráðu frá Háskóla Íslands og LL.M. gráðu frá Duke University. Hún hefur lokið prófi í verðbréfavíðskiptum og MBA gráðu frá Stockholm School of Economics. Elín er sjálfstætt starfandi ráðgjafi. Hún starfaði áður sem framkvæmdastjóri eignastýringarsviðs Íslandsbanka, forstjóri Bankasýslu ríkisins, framkvæmdastjóri Arev Verðbréfafyrirtækis og sem lögfræðingur hjá Fjármálaeftirlitinu. Hún hefur víðtæka reynslu af stjórnarstörfum. Elín situr í stjórn Samtaka um Kvennaathvarf og er stjórnarformaður Arnrúnar íbúðarfélags hses. Elín var kjörin í stjórn Borgunar hf. í mars 2018. Elín heldur ekki á hlutum í félaginu og hefur engin hagsmunatengsl við helstu viðskiptaaðila og samkeppnisaðila félagsins.

Varaformaður

Halldór Kristjánsson (1952) er rafmagnsverkfræðingur, Cand Scient. og eMBA og hefur Microsoft Office Specialist í Project verkefnastjórnun og Microsoft Certified Professional (MCP) gráður í stýrikerfum og netum. Halldór er framkvæmdastjóri Tölvu- og verkfræðipjónustunnar ehf. Á árunum 1976-1978 starfaði Halldór sem verkfræðingur á verkáætlanadeild Rafmagnsveitu Reykjavíkur og á árunum 1978-1986 starfaði Halldór sem verkfræðingur í tölvu- og rafeindatæknideild Smith og Norland. Þann 1. mars 1986 stofnaði Halldór Tölvu- og verkfræðipjónustuna ehf. Halldór var kjörinn í varastjórn Borgunar hf. þann 30. mars 2011 og sem aðalmaður í stjórn þann 16. febrúar 2012. Halldór heldur ekki á eignarhlutum í Borgun hf. en er venslaður aðila sem heldur óbeint á hlutum í Borgun hf. Halldór situr í stjórn Eignarhaldsfélagsins Borgun slf., Tölvu- og verkfræðipjónustunnar ehf., Símtaks ehf., Heimavalla GP ehf., Heimavalla hf., S73-77 ehf., E6 ehf., Tomato ehf., SIO ehf., Stálskips ehf., Fjárfestingarfélagssins Hlíð ehf. og NH eigna ehf. Halldór hefur engin hagsmunatengsl við helstu viðskiptaaðila og samkeppnisaðila félagsins.

Aðrir stjórnarmenn

Ari Danielsson (1972) er tölvunarfræðingur og MBA frá Háskólanum í Reykjavík auk þess að hafa lokið viðbótarnámi í stjórnun frá INSEAD viðskiptaháskólanum í Frakklandi. Hann er framkvæmdastjóri og stjórnarmaður hjá Reviva Capital S.A. sem er sérhæft eignastýringafyrirtæki í Lúxemborg, þar sem hann var búsettur á árunum 2008 til 2018. Ari á sæti í stjórnun ýmissa fasteigna- og eignarhaldsfyrirtækja í Lúxemborg, Danmörku og Finnlandi. Á árunum 2006 til 2009 gegndi Ari ýmsum stjórnunarstörfum hjá Glitni banka á Íslandi og í Lúxemborg en frá 1999 til 2006 starfaði hann við rekstur hugbúnaðar- og ráðgjafarfyrtækisins Mentis hf. Ari tók sæti í stjórn Borgunar í mars 2018 og var einnig stjórnarmaður í félaginu á árunum 2006 til 2008. Ari heldur ekki á hlutum í Borgun og hefur engin hagsmunatengsl við helstu viðskiptaaðila og samkeppnisaðila félagsins.

Björg Sigurðardóttir (1959) er viðskiptafræðingur með Cand. Oecon. gráðu frá Háskóla Íslands. Hún varð löggiltur endurskoðandi árið 1989 og er nú sjálfstætt starfandi ráðgjafi. Björg vann sem endurskoðandi og var meðeigandi Deloitte á Íslandi fram til ársins 2013. Björg var fyrst kjörin í stjórn Borgunar 19. febrúar 2015. Önnur trúnaðarstörf Bjargar eru seta í stjórn Eftirlitsnefndar fasteignasala frá 2010 ásamt því að hafa setið í stjórn Deloitte árin 2006-2013, verið yfirmaður siðamála hjá Deloitte 2011-2013 og setið í nokkrum nefndum Félags löggiltra endurskoðenda á árunum 1995-2014. Björg heldur ekki á hlutum í Borgun og hefur engin hagsmunatengsl við helstu viðskiptaaðila og samkeppnisaðila félagsins.

Óskar Veturliði Sigurðsson (1974) er viðskiptafræðingur frá Háskóla Íslands og er sjálfstætt starfandi ráðgjafi. Á árunum 1998-2003 starfaði Óskar hjá Kreditkorti hf. við áhættu- og fjárstýringar, á árunum 2002-2007 hjá Actavis Group sem forstöðumaður áhættu- og fjárstýringar (e. Group Treasury), árið 2008 starfaði Óskar hjá Baugur London, capital structuring, á árunum 2009-2012 við ýmis ráðgjafastörf og sem ráðgjafi ISB korta árið 2014. Óskar var fyrst kjörinn í stjórn Borgunar þann 19. febrúar 2015. Óskar situr í stjórn Spectabilis ehf., Eignarhaldsfélagsins Borgun slf., Orbis Borgun slf. og Orbis GP ehf. Eignarhlutur Óskars nemur 0,7% í Borgun. Óskar hefur engin hagsmunatengsl við helstu viðskiptaaðila og samkeppnisaðila félagsins.

Varamenn stjórnar eru Kristín Magnúsdóttir og Benedikt Örn Einarsson.

Undirnefndir stjórnar

Endurskoðunarnefnd

Stjórn skipar fulltrúa í endurskoðunarnefnd sbr. IX kafla A, laga nr. 3/2006 um ársreikninga. Á síðasta starfsári skipuðu nefndina þrír stjórnarmenn Borgunar hf. þau Björg Sigurðardóttir, Halldór Kristjánsson og Óskar Veturliði Sigurðsson. Formaður endurskoðunarnefndar er Björg Sigurðardóttir. Innri endurskoðandi Borgunar hf., sem setið hefur alla fundi nefndarinnar, hefur verið henni til ráðgjafar. Endurskoðunarnefnd samþykkir eigin starfsáætlun í upphafi starfsárs. Á starfsárinu fundaði nefndin 5 sinnum og var nefndin fullskipuð á öllum fundum. Starfsreglur endurskoðunarnefndar má nálgast á heimasvæði Borgunar hf. www.borgun.is.

Áhættunefnd

Stjórn skipar fulltrúa í áhættunefnd í samræmi 78. gr. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki. Á síðasta starfsári skipuðu nefndina þrír stjórnarmenn Borgunar hf. þau Ari Danielsson, Elín Jónsdóttir og Óskar Veturliði Sigurðsson. Formaður áhættunefndar er Ari Danielsson. Á starfsárinu fundaði nefndin 5 sinnum og var nefndin fullskipuð á öllum fundum. Starfsreglur áhættunefndar má nálgast á heimasvæði Borgunar hf. www.borgun.is.

Tilnefningarnefnd

Stjórn hefur ekki skipað sérstaka tilnefningarnefnd eins og mælt er til í Leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja. Ákvörðun þar um byggir stjórn m.a. á því að einungis tveir hluthafar fara með 94,35% hlutafjár og ekki þykir ástæða til að skipa nefnd til að taka við og rýna tillögur hluthafa um stjórnarmenn.

Starfskjaranefnd

Stjórn hefur hingað til ekki skipað sérstaka starfskjaranefnd eins og mælt er til í Leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja, en skipun stjórnarháttá- og starfskjaranefndar hefur nú verið undirbúin með tillögu um að greiðslu vegna starfa slíkrar undirnefndar sem lögð mun verða fyrir aðalfund félagsins. Verði af skipan nefndarinnar mun hlutverk hennar m.a. verða að fylgja eftir sérstakri stjórnarháttáúttekt sem stjórn hafði frumkvæði að því að hefja í nóvember 2018.

Árangursmat stjórnar

Stjórn Borgunar hf. framkvæmdi í desember sl. árangursmat án utanaðkomandi ráðgjafa. Framkvæmd var í samræmi við gr. 2.6. í Leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja. Í sjálfsmatinu var m.a. fjallað um framkvæmd stjórnarfundar, verkefni stjórnar, upplýsingagjöf til stjórnar, framkvæmd stefnumótunar og framtíðarsýnar og bakgrunn, hæfni og virkni stjórnarmanna. Ljóst er að stefnumótunarhlutverk stjórnar hefur aðallega beinst að brýnum verkefnum sem lúta að greiningu á ástæðum versnandi afkomu af rekstri, úrvinnslu athugasemda frá eftirlitsaðilum og alþjóðlegu kortafélögum, yfirstandandi söluferli og kaupum á öllu hlutafé dótturfélagsins B-Payment.

Stjórn ræður innri endurskoðanda, ritar undir erindisbréf hans og samþykkir árlega endurskoðunarátætlun. Skýrslur og niðurstöður úttekta innri endurskoðanda eru birtar stjórn milliliðalaust að lágmarki tvisvar árlega.

Stjórn staðfestir ráðningu regluvarðar félagsins, ritar undir erindisbréf hans og samþykkir árlega starfsáætlun hans. Skýrslur og niðurstöður regluvarðar eru birtar stjórn milliliðalaus að lágmarki tvisvar árlega. Regluverði verður ekki vikið frá störfum nema með samþykki stjórnar.

Stjórn staðfestir ráðningu áhættustjóra sem starfar samkvæmt starfslýsingu sem skal á hverjum tíma endurspegla ákvæði laga og reglna sem segja fyrir um skyldur áhættustjóra. Starfslýsing áhættustjóra er endurskoðuð árlega eða oftar ef þörf krefur. Áhættustjóra verður ekki vikið frá störfum nema með samþykki stjórnar.

Stjórn ákveður hver eða hverjir hafi heimild til að skuldbinda félagið með samþykkt undirskriftarreglna og undirskriftarbókar.

Forstjóri

Stjórn ræður forstjóra og veitir honum laun og ákveður laun og ráðningarkjör. Verksvið og ábyrgð forstjóra er skilgreint í starfsreglum stjórnar, undirskriftarreglum og verklýsingu sem samþykkt er af stjórn. Daglegur rekstur félagsins er í höndum forstjóra. Forstjóra til aðstoðar eru yfirmenn deilda og sviða sem sitja í framkvæmdastjórn félagsins. Framkvæmdastjórn hittist á vikulegum fundum sem stýrt er af forstjóra.

Forstjóri Borgunar, frá 11. janúar 2018, er **Sæmundur Sæmundsson** (1962). Sæmundur er með BS gráðu í tölvunarfræði frá University of Texas (1993), auk þess að hann hefur sótt ýmis námskeið tengd stjórnun og rekstri, þ.á m. The Executive Program við Darden Business School, University of Virginia. Frá 1998 til 2011 var Sæmundur forstjóri Teris og frá 2011 til 2017 var hann framkvæmdastjóri rekstrarsviðs Sjónvá-Almennra trygginga hf. Sæmundur heldur ekki á bréfum í félaginu. Ekki hafa verið gerðir kaupréttarsamningar við forstjóra. Sæmundur gegnir ekki trúnaðarstörfum fyrir aðra aðila en félagið að því undanskildu að hann situr í stjórn félaganna Skuggsjá sf., Festu - miðstöðvar um samfélagsábyrgð fyrirtækja og Æðarræktarfélags Íslands. Sæmundur hefur engin hagsmunatengsl við helstu viðskiptaaðila og samkeppnisaðila félagsins.

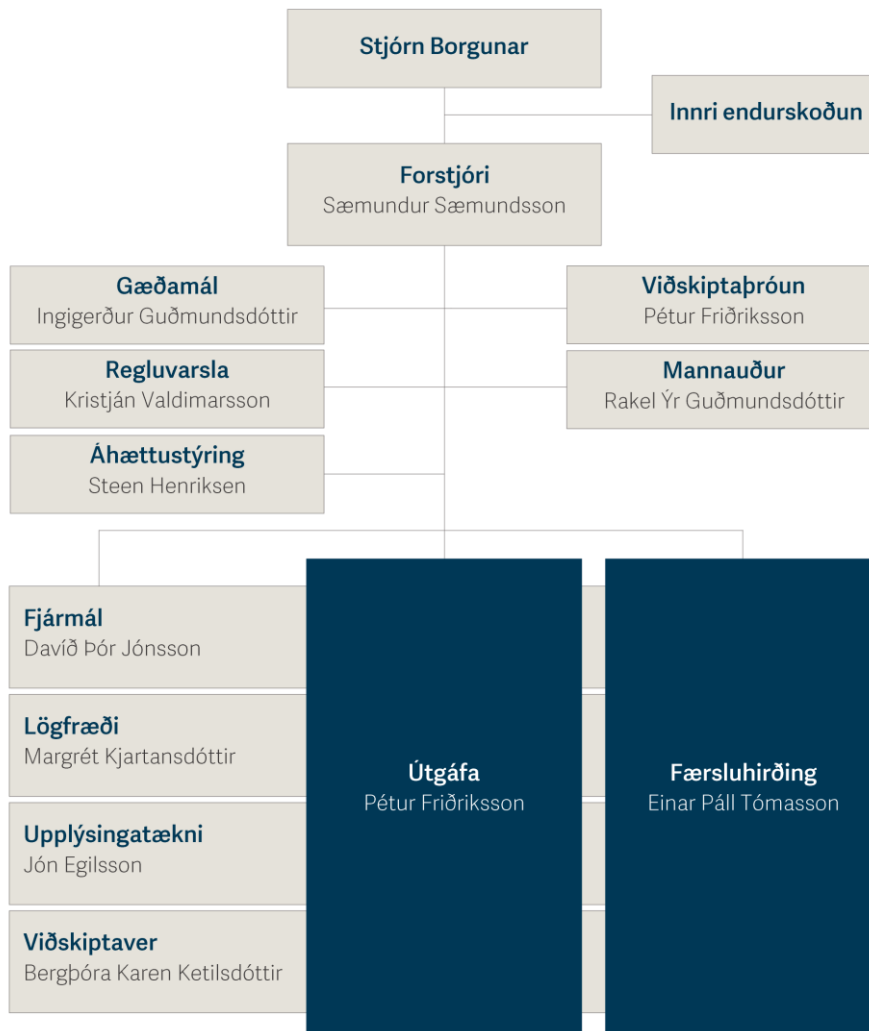
Félagið

Borgun hf. starfar á grundvelli laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki en Borgun hf. hefur starfsleyfi sem lánafyrirtæki. Borgun hf. fylgir jafnframt lögum um greiðsluþjónustu, lögum um aðgerðir gegn peningabætti, lögum um bókhald, lögum um ársreikninga, innheimtülögum sem og öllum öðrum lögum og reglum sem við eiga um félagið. Frekari upplýsingar um lög og reglur sem eiga við um félagið má finna á heimasíðu Fjármálaeftirlitsins www.fme.is en Fjármálaeftirlitið hefur eftirlit með starfsemi Borgunar hf. á grundvelli laga um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi.

Framkvæmdastjórn

Stjórn ræður forstjóra og innri endurskoðanda. Forstjóri ræður aðra daglega stjórnendur. Innri endurskoðun heyrir undir stjórn. Svið félagsins eru sex talsins: Færsluhirðing, Útgáfa, Fjármál, Lögfræði, Upplýsingatækni og Viðskiptaver. Hverju sviði er stýrt af framkvæmdastjóra og sameiginlega mynda þeir framkvæmdastjórn með forstjóra. Áhættustýring, Regluvarsla, Mannauður, Gæðastjórn og Viðskiptaþróun heyra beint undir forstjóra.

Skipurit félagsins

Innra eftirlit

Framkvæmd áhættustýringar og innra eftirlits er í samræmi við þriggja þrepa eftirlitslíkan (e. Three lines of defence) sem ætlað er að styðja við sterka áhættuvitund og skilvirkt áhættueftirlit. Fyrsta varnarliðinn snýr að daglegum rekstri og samanstendur af tekju- og stoðeiningum félagsins. Önnur varnarliðinn er áhættustýring og regluvarsla. Þriðja varnarliðinn er innri endurskoðun sem leggur, í umboði stjórnar, óháð og hlutlægt mat á skilvirkni stjórnarhátta, áhættustýringa og innra eftirlits. Varnarliðnir eru nánar skilgreindar í áhættustjórnarskipunarstefnu félagsins (e. Risk Management and Internal Control Policy).

Stjórnendur einstakra eininga greina og meta reglulega áhættu á sínu ábyrgðarsviði og leggja mat á hvort rétt sé að innleiða ráðstafanir sem draga megi úr áhættu og hafa þá forgöngu um slíka innleiðingu. Það er á ábyrgð stjórnenda að kynna starfsmönnum þær reglur og aðrar ráðstafanir sem innleiddar hafa verið til að tryggja varnir félagsins gegn ytri og innri ógnum, sem og að viðeigandi starfsmenn hljóti þá þjálfun sem nauðsynleg er til að þeir geti uppfyllt skyldur sínar um varnir.

Áhættustýring

Áhættustýring er heildstæð og sjálfstæð eining sem er óháð öðrum starfseiningum Borgunar hf. Áhættustýring hefur yfirsýn yfir helstu áhættuþætti í starfsemi félagsins og sér til þess að fullnægjandi greining, mæling og skýrslugjöf fari fram. Áhættustjóri Borgunar hf. fer með dagleg verkefni í tengslum við áhættustýringu. Stjórn félagsins setur áhættustefnu og ber ábyrgð á að henni sé framfylgt. Forstjóri ber ábyrgð á áhættustýringu gagnvart stjórn og hefur eftirlit með því að reglum sé framfylgt.

Markmið með áhættustýringu er að greina helstu áhættuþætti sem fylgja starfsemi félagsins, innleiða aðferðir til að fylgjast með þeim, meta þá reglulega, viðhalda eftirliti og reglum til að halda viðkomandi áhættuþáttum innan skilgreindra viðmiða og þannig finna ásættanlegt jafnvægi milli lágmörkunar áhættu annars vegar og hámmörkunar tekna félagsins hins vegar. Hjá félaginu starfar áhættustjóri sem ber ábyrgð á áhættustýringarsviði og skilgreinir dagleg verkefni sviðsins.

Áhættustjóri er ábyrgur fyrir því að veita víðtækar upplýsingar og ráðgjöf um öll mál sem tengjast áhættustýringu innan Borgunar sem gerir stjórn, forstjóra og æðstu stjórnendum kleift að skilja heildaráhættu fyrirtækisins. Forstöðumenn og framkvæmdastjórnar sviða bera hver um sig ábyrgð gagnvart forstjóra á stýringu á áhættuþáttum sem að þeim snúa.

Áhættumat, einkum ákvörðun raungildis þess, ásamt aðgerðum sem beinast að því að takmarka áhættuna er eitt af helstu verkefnum fjármálafyrirtækja. Margir áhættuþættir geta haft slæm áhrif á rekstur félagsins. Það er stefna stjórnar félagsins að fylgst skuli sífellt með og helstu áhættuþáttum stjórnað, sem haft geta áhrif á afkomu og eigið fé félagsins. Árlega framkvæmir félagið innra mat á helstu áhættuþáttum og lausafjáráhættu, svonefndum ICAAP/ILAAP skýrslum (Internal Capital and Liquidity Adequacy Assessment Process).

Áhættustjóri er óháður viðskiptaeyningum og heyrir beint undir forstjóra. Hann á sæti í öllum æðstu nefndum félagsins og hefur heimild til að deila álitinu beint til forstjóra eða stjórnar þegar nauðsyn krefur

Reikningsskil og endurskoðun

Fjármálasvið Borgunar hf. gerir reikningsskil samkvæmt alþjóðlegum reikningsskilastöðlum, IFRS. Stjórn félagsins leggur fyrir aðalfund ár hvert tillögu um ytri endurskoðanda sem kosinn er samkvæmt samþykktum félagsins. Meginhlutverk ytri endurskoðanda er að tryggja með góðri endurskoðunarvenju réttlæika ársreiknings þ.e. að hann gefi glögga mynd af afkomu og efnahag og sé saminn í samræmi við ákvæði þeirra laga og reglna sem um félagið gilda.

Innri endurskoðun

Stjórn ræður innri endurskoðanda og ritar undir erindisbréf hans. Endurskoðunarnefnd samþykkir árlega endurskoðunaráætlun innri endurskoðanda. Félagið nýtir sér heimild í 5. mgr. 16. gr laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki sbr. einnig leiðbeinandi tilmæli nr. 2/2011 um undanþágu frá starfrækslu endurskoðunardeildar hjá fjármálafyrirtækjum. Innri endurskoðun er útvistað til endurskoðunardeildar Íslandsbanka hf., móðurfélags Borgunar. Hlutverk innri endurskoðunar er að veita félaginu hlutlaust mat á því hvort áhættustýring, innra eftirlit og stjórnarhættir þess séu fullnægjandi.

Regluvörður

Regluvörður Borgunar hf. er hluti af innra eftirlitskerfi félagsins og starfar samkvæmt erindisbréfi sem er samþykkt af stjórn félagsins. Hlutverk regluvarðar er að gæta að því með frumkvæðisúttektum að innra skipulag Borgunar hf. sé í samræmi við gildandi lög, lögboðnar reglur og stjórnvaldsfyrirmæli er eiga við um starfsemi félagsins. Þá er regluvörður jafnframt ábyrgðarmaður skv. 22. gr. laga um aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka nr. 64/2006. Það er hlutverk regluvarðar að tryggja að Borgun hf. uppfylli ávallt skyldur sínar samkvæmt lögunum og leiðbeinandi tilmælum Fjármálaeftirlitsins nr. 5/2014 um aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka.

Gildi, siðferðisviðmið og samfélagsleg ábyrgð

Borgun hf. hefur skilgreint og innleitt þau gildi sem félagið vill starfa eftir. Gildin sem höfð eru að leiðarljósi í öllum verkum félagsins eru „**Vilji - Virði - Vissa**“.

Borgun hefur ekki lokið við að setja sér sérstaka stefnu um samfélagslega ábyrgð. Margir þeirra þátta sem mynda slíka stefnu eru þó þegar til staðar hjá félaginu sem hefur m.a. sett og birt á innri vef félagsins starfsmannastefnu, jafnréttisstefnu og stefnu og viðbragðsáætlun gegn einelti og kynferðislegri áreitni, tekin hafa verið skref til að draga úr neikvæðum umhverfisáhrifum s.s. með því að allt rusl sem frá félaginu kemur er flokkað og starfsmönnum er boðið upp á samgöngustyrki. Einnig er rétt að benda á að í gildum félagsins er áhersla á gagnkvæman ávinning og eru starfsmenn reglulega minntir á að hafa það gildi, sem og önnur, að leiðarljósi í viðskiptum félagsins. Að lokum er rétt að minnast á að félagið styrkir á ári hverju mörg góð málefni. Félagið stefnir á að setja sér stefnu um samfélagslega ábyrgð á árinu 2019 og verða siðareglur hluti stefnu

Tilhugun samskipta milli hluthafa og stjórnar

Hluthafar voru 44 talsins í árslok 2018. Stjórn hefur samskipti við hluthafa í samræmi við lög. Stjórnarformaður stýrir samskiptum við hluthafa. Stjórnarmönnum ber í störfum sínum og við ákvarðanatöku að starfa með hagsmuni félagsins og allra hluthafa að leiðarljósi samkvæmt ákvæðum laga nr. 2/1995 um hlutafélög, laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki og þeirra reglna og fyrirmæla sem um starfsemi fjármálafyrirtækja gilda.

Upplýsingar um brot á lögum og reglum sem viðeigandi eftirlits- og/eða úrskurðaraðili hefur ákvarðað

Á síðastliðnu starfsári var lögð sérstök áhersla á að viðhalda og efla gott samstarf við eftirlitsaðila. Unnið hefur verið að eftirfylgni við athugasemdir Fjármálaeftirlitisins sem gerðar voru í kjölfar úttekta á peningaþvættisvörnum, störfum stjórnar og áhættustýringu, auk þess sem regluleg eftirfylgni er vegna sátta er félagið gerði við Samkeppniseftirlitið á árunum 2008 og 2014. Upplýsingar um málaferli er að finna í skýringu 24 með ársreikningi

